Mark Twain

En dobbeltløbet detektivhistorie

Mark Twain

En dobbeltløbet detektivhistorie

eBibliotek 1800

2026

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Mark Twain: *En dobbeltløbet detektivhistorie* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Mark Twain: *En dobbeltløbet detektivhistorie* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

1. del

Man skal aldrig gøre noget galt, når andre mennesker ser på det.

I

Den første scene er ude på landet i Virginia; tiden er året 1880. Der er indtruffet en forlovelse mellem en køn ung mand, som imidlertid langt fra er velhavende, og en rig ung pige – et tilfælde af forelskelse ved første øjekast og hastigt giftermål, et giftermål, som pigens fader, der var enkemand, heftigt modsatte sig.

Jacob Fuller, brudgommen, er seks og tyve år og tilhører en gammel, men lidet kendt familie, som var blevet tvunget til at udvandre fra Sedgemoor på kong Jacobs bekostning, var der nogen, der ondskabsfuldt sagde, og de andre sagde det så blot, fordi de troede det. Bruden er nitten år og smuk.

Hun er varmblodig, højsindet, romantisk, umådelig stolt af sin adelige afstamning og lidenskabelig forelsket i sin unge mand. For hans skyld trodsede hun sin faders vilje, tålte hans bebrejdelser, hørte med usvækket ærbødighed på hans advarende spådomme og forlod sit hjem uden hans velsignelse, stolt og lykkelig over at have givet fuldgyldige beviser for, at hun havde givet sin tilkommende et hjem i sit hjerte.

Morgenen efter brylluppet fik hun en trist skuffelse. Hendes mand afviste hendes ømme kærtegn og sagde:

"Sæt dig ned. Jeg har noget at sige dig. Jeg elskede dig. Det var før jeg bad din fader om din hånd. At han nægtede mig det, rørte ikke mig – det kunne jeg vel have fundet mig i. Men de ting, han sagde om mig til dig – det er noget ganske andet.

Ja – du behøver ikke at sige noget; jeg ved meget godt, hvad det var. Jeg har det fra pålidelig kilde. Blandt andet sagde han, at min karakter stod skrevet i mit ansigt, at jeg var en forræder,

en øjenskalk, en kryster og et umælende dyr uden fjerneste barmhjertighed eller medfølelse. "Sedgemoor-fabriksmærket" kaldte han det. Enhver anden ville i mit sted have begivet sig hjem til ham og skudt ham ned som en hund. Jeg havde lyst til at gøre det, og havde også belavet mig på det, men så fik jeg en bedre idé: at kaste skammen over hans hoved, at knuse hans hjerte og at dræbe ham tomme for tomme.

Hvorledes skulle jeg gøre det? Ved at behandle dig, hans afgud på rette måde! Jeg ville gifte mig med dig, og så – ja, hav bare tålmodighed. Så skal du nok få det at se."

Fra det øjeblik af og i tre måneder led den unge kone alle de ydmygelser, alle de forhånelser og alle de elendigheder, som hendes mands opvakte og opfindsomme hjerne kunne hitte på, alt undtagen rent legemlig skade. Hendes kraftige stolthed stod ved hendes side, og hun beholdt sine sorger hos sig selv.

Nu og da sagde hendes mand: "Hvorfor går du ikke hjem til din fader og fortæller ham det?" Så fandt han på nye plager, prøvede dem på hende og spurgte igen.

Hun svarede bestandig: "Han skal aldrig få noget at vide af min mund," og drillede ham med hans afstamning; hun sagde, hun var den lovmæssige slave for en slaveætling, og måtte adlyde, og det ville hun – så vidt, men heller ikke længere; han kunne dræbe hende, hvis han havde lyst til det, men han kunne ikke knække hende; det var ikke Sedgemoor-yngel, han havde med at gøre.

Og da de tre måneder var forløbet, sagde han med en skummel hentydning i sine miner: "Jeg har prøvet alt undtagen ét –" og så ventede han på hendes svar.

"Prøv det med," sagde hun og krusede læben til et spottende smil.

Den nat stod han op ved midnat og klædte sig på; derpå sagde han til hende:

"Stå op og klæd dig på!"

Hun adlød – som altid, uden at indvende et ord.

Han førte hende en halv mil fra huset og beredte sig på at binde hende fast til et træ, der stod ved vejkanten; det lykkedes ham, men hun skreg og kæmpede. Så kneblede han hende, slog hende tværs over ansigtet med sin hundepisk og pudsede blodhundene på hende. De rev tøjet af hende og hun var nøgen. Så kaldte han hunden efter sig og sagde: "Nu vil man finde dig – midt på offentlig vej. De vil komme drattende fra nu af og de næste tre timer, og så vil de sprede nyheden – er du med? Farvel! Nu har du set mig for sidste gang."

Derpå gik han bort. Hun stønnede ved sig selv: "Jeg skal føde et barn – og det er hans! Gud give, det måtte blive en dreng."

Bønderne fik lidt efter lidt befriet hende – og de spredte nyheden, hvad der var meget naturligt. Deres råb om at lynche forbryderen fo'r ud over landet, men fuglen var fløjet.

Den unge kone lukkede sig inde i sin faders hus; han lukkede sig inde sammen med hende og ville for fremtiden ikke se nogen. Hans stolthed var knækket, og hans hjerte var knust; dag efter dag slæbte sig hen for ham, og selv hans datter følte hans død som en befrielse.

Så solgte hun godset og forsvandt.

II

I 1886 boede der en ung kvinde i et tarveligt lille hus i nærheden af en afsidesliggende landsby i New England. Hun havde ingen om sig andre end en lille dreng på omtrent fem år. Hun udførte selv alt sit arbejde, afslog alle bekendtskaber og havde derfor heller ingen.

Hverken slagteren, bageren eller nogen af de andre, som handlede med hende, kunne fortælle landsbyens beboere andet om hende, end at hun hed Stillman, og at hun kaldte barnet Archy. Hvorfor hun var kommet, havde de ikke været i stand til at finde ud af, men de sagde, hun talte noget nær som en sydlænding. Barnet havde ingen legekammerater og ingen venner, og han havde ingen lærer uden sin moder.

Hun underviste ham flittigt og dygtigt og var glad over resultaterne – ja, hun var ligefrem en smule stolt over dem. En dag sagde Archy:

"Mor, ligner jeg vel de andre børn?"

"Nej, det synes jeg ikke. Hvorfor det?"

"Der gik en pige her udenfor og spurgte mig, om postbuddet havde været her, og jeg sagde ja, og hun spurgte, hvor længe det var siden, at jeg så ham, og jeg sagde, at jeg slet ikke havde set ham, og hun sagde, hvordan jeg så vidste, at han havde været her, og så sagde jeg, at det var fordi jeg kunne lugte hans spor ude på vejen, og så sagde hun, at jeg var en dum tosse, og så vrængede hun mund ad mig. Hvad mon hun gjorde det for?"

Den unge kvinde blev bleg og sagde til sig selv: "Det er et fødselsmærke! Blodhundenes natur er i ham." Så trykkede hun lidenskabeligt drengen til sit bryst og sagde: "Gud har vist mig

vejen!" Hendes øjne brændte med en vild glans, og hendes åndedræt blev kort og hurtigt af ophidselse.

Hun sagde til sig selv: "Gåden er løst nu; mangen gang har det været mig et mysterium, hvilke umulige ting dette barn kunne gøre i mørke; men nu står alting klart for mig." Hun satte ham i hans lille stol og sagde: "Vent lidt, til jeg kommer tilbage, min ven, så skal vi tale lidt om den sag."

Derpå gik hun op på sit værelse og tog fra sit toiletbord forskellige små genstande, som hun stak til side: en neglerenser lagde hun ned på gulvet under sengen, en lille neglesaks under skrivebordet og en elfenbenspapirkniv stak hun ind under klædeskabet. Så gik hun ned til ham og sagde:

"Hør, nu glemte jeg nogle sager, som jeg skulle have haft med ned." Hun nævnte dem og sagde: "Løb op og hent dem, min ven."

Barnet skyndte sig bort for at opfylde hendes ønske, og kom snart tilbage med tingene.

"Du havde vel ikke nogen vanskelighed med at finde dem, min ven?"

"Nej, mor, jeg gik kun lige der, hvor du havde gået."

Mens han var borte, gik hun hen til bogskabet, tog forskellige bøger ned fra hylderne, lukkede hver enkelt op og lod sin hånd glide hen over en side, mens hun samtidig mærkede sig sidetallet, og så satte hun dem på plads igen. Nu sagde hun:

"Jeg har gjort noget, mens du var borte, Archy. Tror du, du kan finde ud af, hvad det er?"

Drengen gik hen til bogskabet, tog de bøger ud, som hun havde rørt ved og åbnede dem ved de nøjagtige sidetal.

Moderen tog ham på skødet og sagde:

"Nu vil jeg svare dig på dit spørgsmål, min ven. Nu har jeg fundet en måde, hvorpå du er ganske forskellig fra andre mennesker. Du kan se i mørke, du kan lugte det, som andre mennesker ikke kan, og du er i besiddelse af en blodhunds evner. Det er gode og værdifulde ting at have, men du må holde sagen ganske hemmelig. Hvis folk finder ud af det, vil de omtale dig som et underligt barn, et løjerligt barn, og de andre børn vil være uartige ved dig og give dig øgenavne. I denne verden må man helst ligne alle andre, hvis man vil beskytte sig mod foragt, misundelse eller skinsyge. Det er en stor og smuk gave, som du er blevet født med, men du vil nok holde den hemmelig, for mors skyld, ikke sandt?"

Barnet lovede det uden at forstå det.

Hele resten af dagen havde moderens hjerne travlt med nervøse tanker, med planer, projekter og udkast, som alle var skumle, grumme og mørke. Og dog lyste de op i hendes ansigt, lyste det op med deres eget blafrende skær, lyste det op med en svag afglans af Helvedes ild.

Hun led af en feberagtig uro, hun kunne hverken sidde, stå, læse eller sy; der var ingen tilfredsstillelse for hende undtagen i bevægelse. Hun overtydede sig om sin drengs evner på over tyve forskellige måder, og vedblev hele tiden at sige til sig selv med sit sind ude i fortiden:

"Han knuste min faders hjerte, og nat og dag har jeg i alle de år prøvet på at udfinde en metode til også at knuse hans; men hidtil forgæves. Nu har jeg fundet den – nu har jeg fundet den."

Da natten faldt på, sad uroens djævel endnu i hende. Hun fortsatte med sine forsøg; med et lys i hånden gennemkrydsede hun huset fra kælder til loft, skjulte synåle, knappenåle,

garnruller og fingerbøl under puder, tæpper, i sprækker, i væggene og under kullet i kælderen. Så sendte hun den lille fyr ud i mørket for at finde dem; det gjorde han også og var stolt og lykkelig, når hun roste ham og overdængede ham med kærtegn.

Fra nu af fik livet en ny tiltrækning for hende. Hun sagde: "Fremtiden er sikker nok – jeg kan vente og jeg nyder forventningens glæde." De fleste af hendes interesser vågnede op igen.

Hun tog musikken op igen og sprog, tegning, maling og alle de andre nydelser fra sine ungpigedage. Hun var endnu en gang lykkelig, og hun følte igen livets pust. Efter som årene gik, iagttog hun sin drengs udvikling, og hun var glad ved den. Dog ikke ved alt, men næsten alt. Hans hjertes blide del var større end den anden del af det.

Det var hans eneste mangel efter hendes opfattelse. Men hun fandt, at hans kærlighed til hende og hans hengivenhed for hende mere end opvejede denne mangel. Han kunne meget godt hade – det var sandt nok; men det var et spørgsmål, om hans had var lige så ubøjeligt og vedvarende en egenskab som hans venskab – og dét var ikke så vel.

Årene gled af sted. Archy var blevet en smuk, velskabt og kraftig yngling, der i sin måde at være på var høflig, værdig, venskabelig og behagelig, og måske så han en smule ældre ud, end han virkelig var, da han var seksten år.

En aften sagde hans moder, at hun havde noget meget vigtigt at fortælle ham, og hun tilføjede, at han var gammel nok til at høre det nu, og at han var gammel nok og besad både karakter

og fasthed nok til at udføre en alvorlig plan, som hun i årevis havde båret på og udformet til modenhed.

Så fortalte hun ham sin bitre historie i hele dens usminkede grusomhed. I nogen tid var drengen som lamslået; så sagde han:

"Jeg forstår det. Vi er sydboere, og med vore sædvaner og natur er der kun én bod. Jeg vil opsøge ham og dræbe ham."

"Dræbe ham? Nej! Døden er befrielse, udslukkelse; døden er en gunst. Skylder jeg ham nogen gunst? Du må ikke krumme et hår på hans hoved."

Drengen sad en stund hensunken i dybe tanker; så udbrød han:

"Du er hele verden for mig, og dit ønske er min lov og min fornøjelse. Sig mig, hvad jeg skal gøre, og jeg vil gøre det."

Moderens øjne strålede af henrykkelse, og hun sagde: "Du skal gå ud og finde ham. Jeg har kendt hans skjulested i elleve år; det kostede mig fem års lang eftersøgning og mange, mange penge for at få det opsnuset. Han er minearbejder i Colorado og har det godt. Han bor i Denver. Hans navn er Jacob Fuller. Så – det er første gang, jeg har udtalt det siden den uforglemmelige nat. Tænk! Det navn ville være blevet dit, hvis ikke jeg havde frelst dig for den skændsel og skaffet dig et, der var renere. Du skal drive ham bort fra det sted; du skal jage ham sønder og sammen og drive ham videre frem, og stadig videre, videre og videre vedholdende, hvileløst, forgift hans liv, fyld det med mystisk rædsel, overlæs det med udmattelse og elendighed, få ham til at ønske sig døden og ønske, at han havde mod til at begå selvmord; du skal gøre ham til den anden evige jøde; han skal aldrig mere kende til nogen hvile, ingen fred i sindet, ingen

rolig søvn. Du skal overskygge ham, klynge dig til ham, forfølge ham, til du knuser hans hjerte, således som han knuste min faders og mit."

"Jeg vil adlyde, mor."

"Det tror jeg, mit barn. Alle forberedelser er ordnet, alt er rede. Her er et kreditbevis; brug det, som du finder det for godt; du skal aldrig komme til at mangle penge. Med tiden vil du måske behøve forklædninger. Det har jeg også ordnet tillige med en del andre bekvemmeligheder." Fra sin skuffe i skrivebordet tog hun flere store ark papir frem. De bar alle følgende maskinskrevne meddelelse:

10.000 dollars udloves.

Det formodes, at en vis mand, som eftersøges i Øststaterne, opholder sig her. I 1880 bandt han om natten sin unge hustru fast til et træ på offentlig vej, slog hende i ansigtet med en hundepisk og lod sine hunde rive tøjet af hende, og han lod hende stå der ganske nøgen, og han flygtede ud af landet. En af hendes slægtninge har søgt efter ham i sytten år.
Adressen … … …, Postkontoret.

Ovenstående dusør vil blive udbetalt kontant til den, som i et personligt møde forsyner eftersøgeren med forbryderens adresse.

Når du har fundet ham og gjort dig bekendt med hans spor, skal du gå ud om natten og slå en af disse plakater op på det

hus, han bor i, og en anden udenfor posthuset eller et andet iøjnefaldende sted. Det vil blive hele egnens samtaleemne. Først må du give ham nogle dages frist, så han kan få solgt sine ejendele til en pris, som nogenlunde svarer til deres værdi.

Vi skal ruinere ham lidt efter lidt, men gradvis; vi må ikke gøre ham fattig lige på en gang; det ville måske bringe ham til fortvivlelse og skade hans sundhed og måske dræbe ham."

Hun tog tre eller fire maskinskrevne ark til op af skuffen – de var kopierede – og hun læste et af dem:

"... ..., ... 18 ...

Til Jacob Fuller:

De har ... dage til at ordne Deres sager i. De vil ikke blive forstyrret indenfor dette tidsrum, som strækker sig fra ... om morgenen til ... om ... Men så må De være borte. Hvis De endnu befinder dem på stedet efter den angivne tid, vil jeg slå plakater om Dem op på alle gadehjørner og endnu en gang underrette Dem om enkelthederne i Deres forbrydelse, samt tilføje datoen og stedet for den ligesom også navnene på dem, der var med i den, Deres eget ikke undtaget.

De behøver ikke at frygte for legemlig overlast – det vil under ingen omstændigheder blive benyttet overfor Dem. De har bragt sorg over en gammel mand, De har ødelagt hans liv og knust hans hjerte. Hvad han led, skal De nu selv lide."

Du behøver ikke at tilføje nogen underskrift. Han skal have dette, før han hører noget om plakaten med dusøren – før han

står op om morgenen – så vil han tabe hovedet og skyndsomt forlade stedet."

"Det skal jeg ikke glemme."

"Og så behøver du kun at bruge denne form i begyndelsen – én gang er måske endda nok. Senere hen, når du er parat til at drive ham bort fra et sted, skal du bare sende ham en kopi af denne form, som kort og godt siger:

Rejs bort. De har … dage.

"Han skal nok lystre. Det kan du være sikker på."

III

Uddrag af breve til moderen.

Denver, 3. april 1897.

Jeg har nu i flere dage boet i samme hotel som Jacob Fuller. Jeg har færten af ham; nu vil jeg kunne spore ham tværs igennem ti divisioner infanteri og finde ham. Jeg har ofte været nær ved ham og har hørt ham tale. Han ejer en god mine og har en ganske pæn indtægt af den; men han er ikke rig.

Han lærte minedrift på den rigtige måde – ved at arbejde som almindelig daglejer. Han er en lystig skabning, og han bærer sine tre og fyrre år godt. Han kunne godt gå for at være betydelig yngre – lad os sige seks og tredive eller syv og tredive. Han har aldrig giftet sig igen – han siger selv, han er enkemand.

Han står sig godt med folk, er afholdt, populær og har mange venner. Selv jeg føler mig draget imod ham – det fædrene blod i mine årer begyndte at kræve sin ret. Hvor blinde og ufornuftige og bagvendte er ikke mange af naturens love – ja, de fleste af dem for resten!

Mit hverv er blevet vanskeligt nu – det forstår du nok? Du fatter det vist – og undskylder det? Og gløden i det er kølnet, mere end jeg ønsker at tilstå det for mig selv.

Men jeg vil gennemføre det. Selv om glæden er blegnet, så står dog pligten tilbage, og jeg skal ikke spare ham.

Og til hjælp for mig rejser der sig en stærk harme i mig, når jeg husker på, at han, som begik den hæslige forbrydelse, er den eneste, som ikke har lidt under den. Lærdommen af den har tydeligt ændret hans karakter, og til gengæld er han nu lykkelig. Han, den skyldige part, er fri for alle lidelser; du, den uskyldige, er nedtrykket af dem. Men vær rolig – han skal komme til at høste sin del.

Silver Gulch, 19. maj.

Jeg slog plakaten af form nr. 1 op ved midnatstid den 3. april; en time senere puttede jeg form nr. 2 ind under hans kammerdør og meddelte ham deri, at han måtte forlade Denver klokken 11:50 eller før dette tidspunkt natten til den 14.

En natteravn af en journalist stjal en af mine plakater, så fo'r han hele byen igennem og fandt den anden, som han også stjal. På den måde gjorde han, hvad man i hans profession kalder "et godt kup" – det vil sige, han fik en værdifuld erhvervelse og sørgede for, at ingen andre blade fik nyheden.

Og af den grund havde avisen – for resten den største i hele byen – den med fede typer på forsiden af morgenudgaven, og bagefter kom der en ildsprudende bedømmelse af vor skurk; den var en hel spalte lang; og til allersidst udsatte bladet for egen regning en ekstra præmie på tusind dollars foruden vor dusør!

Aviserne her ovre forstår, hvorledes de skal fremhjælpe en ædel sag – når der er nogen geschæft i den.

Ved frokosten indtog jeg min sædvanlige plads – jeg havde netop valgt den med omhu fordi jeg fra den havde udsigt til far Fullers ansigt, og fordi jeg der var nær nok til at høre, hvad de talte om ved hans bord.

Der var fem og halvfjerds eller hundrede mennesker i værelset, og de diskuterede alle sammen nyheden, og de sagde, at de håbede, den søgende ville finde den slyngel og fjerne forureningen ved hans nærværelse fra byen – med en strikke eller en kugle eller lignende.

Da Fuller kom ind, havde han rejseopfordringen – sammenfoldet – i den ene hånd og avisen i den

anden; og det gav et helt sæt i mig, da jeg så ham. Al hans munterhed var borte, og han så gammel og nedbrudt og askegrå ud. Og så – ja, tænk blot på alle de ting, han måtte høre på!

Mor, han hørte sine egne trofaste venner beskrive ham med udtryk og betegnelser, som syntes hentede direkte ud fra de af Satan selv autoriserede udgaver af leksikon og ordbøger. Og mere end det – han måtte istemme sin egen fordømmelses dom og give den sit bifald.

Hans bifald smagte unægtelig noget bittert; for mig kunne han ikke skjule det, og det var tydeligt, at hans appetit var borte; han nippede kun til maden, han kunne ikke spise. Endelig var der en mand, der sagde:

"Det er højst sandsynligt, at denne slægtning befinder sig her i værelset og hører, hvad vor by mener om den nederdrægtige skurk. Jeg ville virkelig håbe det."

Å, kære, det var ynkeligt at se, hvorledes det ramte Fuller, og hvor han stirrede forvildet omkring. Han kunne ikke tåle mere, han rejste sig og gik.

De følgende dage gik han rundt og udspredte det rygte, at han havde købt en mine nede i Mexico; derfor ville han sælge ud og tage derned så hurtigt, som han kunne for personlig at tage ejendommen i øjesyn.

Han spillede sine kort godt, han sagde, at han ville sælge alt for 40.000 dollars – den ene fjerdedel kontant og resten i sikre papirer. Men da han trængte til penge som følge af sin nye handel ville han nedsætte beløbet, hvis det blev fuldt udbetalt. Han solgte alt for 30.000 dollars.

Og så, hvad tror du så, han gjorde? Han bad om pengesedler og tog dem; han sagde nemlig, at manden i Mexico var en new-englænder, som havde hovedet fuldt af sære idéer, og han foretrak pengesedler for guld og anvisninger.

Folk syntes, det var løjerligt, eftersom en anvisning på New York meget let kunne omsættes i pengesedler. Man talte om denne forunderlige ting, men kun en dags tid, det vil sige så længe som en nyhed lever i Denver.

Jeg passede på ham hele tiden. Så snart handelen var gået i orden og pengene var udbetalt – det var den 11. – begyndte jeg at holde mig til Fullers spor uden at tabe det et øjeblik. Den nat – nej, det var den 12., for det var kort efter midnat – sporede jeg ham til hans værelse, som lå fire døre fra mit på samme gang; så gik jeg tilbage og trak min snavsede daglejer-forklædning på, sværtede mit ansigt og satte mig ind på mit værelse i mørke; en lille vadsæk, hvori der lå en anden forklædning, havde jeg parat, og døren stod på klem.

Jeg ventede ganske bestemt, at fuglen skulle lette sig til flugt. En halv times tid efter kom en

gammel kone forbi; hun bar på en vadsæk. Jeg opfangede det velkendte spor og fulgte efter med min vadsæk, for det var Fuller.

Han forlod hotellet gennem en bagdør, og henne ved hjørnet drejede han op ad en lidt befærdet gade, gik langs med husrækken i let regn og tæt mørke og fik fat på en vogn, som naturligvis ventede på ham efter aftale.

Jeg tog plads (uopfordret selvfølgelig) på kuffertbrættet bag ved, og vi kørte hurtigt af sted. Vi kørte ti mil, og vognen standsede ved en jernbanestation og blev læsset af. Fuller steg ud og tog plads på en bænk så langt fra lyset, som han kunne komme. Jeg gik indenfor og passede på billethullet. Fuller købte ingen billet, jeg gjorde det heller ikke.

Kort efter kom der et tog og han gik ind i en vogn. Jeg gik ind i den samme vogn fra den modsatte ende, gik ned gennem gangen og tog plads bag ved ham. Da han betalte konduktøren og nævnede det sted, han skulle til, rykkede jeg nogle pladser bagud, medens konduktøren vekslede en seddel, og da han kom til mig, betalte jeg til det samme sted – omtrent hundrede mil vest på.

Fra nu af og en hel uge førte han mig i runddans. Han rejste hist og her og der – altid med hovedretning imod vest – men han var kun kvinde den første dag. Han var arbejder ligesom jeg og bar buskede, falske whiskers. Hans ydre var

perfekt, og han kunne spille rollen uden at tænke på den, men han havde jo også spillet den for løn en gang. Hans nærmeste ven ville ikke have genkendt ham.

Endelig har han slået sig ned her i den mest skumle lille bjerglejr i Montana; han har fået en hytte og går og lægger planer hver dag; han er altid ude og undgår selskab. Jeg bor i et logihus for minearbejdere, og det er et frygteligt sted, både personalet, maden og snavset – kort sagt alt.

Nu har vi været her i fire uger, og i den tid har jeg kun set ham en gang, men hver nat går jeg ud efter hans spor og stiller mig på post. Så snart han havde lejet sin hytte her, rejste jeg til en by halvtreds mil borte og telegraferede, at Denver-hotellet skulle opbevare min bagage, indtil jeg sendte bud efter den.

Her behøver jeg kun at skifte min skjorte og en sådan havde jeg bragt med.

Silver Gulch, 12. juni.

Episoden i Denver har, efter hvad jeg tror, ikke fundet vej herud. Jeg kender de fleste mænd i lejren, og de har aldrig hørt noget om den, i det mindste ikke efter det, jeg har kunnet opspore. Fuller føler sig utvivlsomt ganske sikker under disse forhold. Han har fundet sig et stykke jord ti mil borte, pokker i vold ude i bjergene; det lover rigtig godt, og han dyrker det flittigt.

Men sikken en forandring der er foregået med ham. Han smiler aldrig, holder sig ganske for sig selv og taler aldrig med nogen – han som holdt så meget af selskab og var så munter blot for to måneder siden. – Nu er han bøjet, fortabt, letheden er veget fra hans gang, han er en trist skikkelse. Han kalder sig David Wilson.

Jeg er ganske sikker på, at han bliver her, til vi forstyrrer ham. Siden du vil have det, vil jeg forvise ham igen, skønt jeg tror ikke, han kan blive ulykkeligere, end han allerede er.

Jeg vil rejse tilbage til Denver og kvikke mig op ved lidt hygge, lidt spiselig føde, nogle tålelige senge og legemlig vederkvægelse; så vil jeg hente mine sager og opfordre stakkels far Wilson til at rejse igen.

Denver, 19. juni.

De savner ham her. De håber alle sammen, at han er havnet lykkelig og vel i Mexico, og de siger det ikke blot med munden, men de mener det med hjertet. Du ved, du kan altid sige til. Jeg har opholdt mig her temmelig længe, det tilstår jeg. Men hvis du var i mit sted, ville du have barmhjertighed med mig. Ja, jeg ved, hvad du vil sige, og du har ret: hvis jeg var i *dit* sted og bar den nagende erindring i mit hjerte. –

Jeg vil tage med nattoget tilbage den dag i morgen.

Denver, 20. juni.

Gud tilgive os, mor, vi jager den *gale mand!* Jeg har ikke lukket et øje hele natten. Jeg venter nu, til det bliver lyst, og tager med morgentoget – og hvor minutterne slæber sig af sted, hvor de dog slæber sig af sted!

Denne Jacob Fuller er en *fætter* til den skyldige. Hvor har vi dog været naive, at vi kunne tro, den skyldige ville benytte sit eget navn efter denne skandaløse opførsel! Fuller fra Denver er fire år yngre end den anden; han kom hertil som ung enkemand i 1879, da var han en og tyve – det var et år før du blev gift, og utallige dokumenter beviser rigtigheden af det.

I går aftes talte jeg med nogle af hans venner, som havde kendt ham lige fra den dag, han ankom. Jeg sagde ingenting, men om nogle få dage vil jeg landsætte ham i denne by igen, og vil have ordnet hans tab på minen for ham; og så vil der blive en banket og en velkomstprocession.

Ja, du ser nok, jeg kun er en stor dreng; men det er nu min fordel. Lidt efter lidt skal jeg nok holde op med at være det.

Silver Gulch, 3. juli.

Mor, han er væk! Væk, og har ikke efterladt sig noget spor. Lugten af det var ganske kold, da jeg kom.

I dag er jeg stået op af min seng for første gang siden den opdagelse. Jeg ville ønske, jeg ikke var nogen dreng; så kunne jeg bedre tåle de rystelser.

De tror alle sammen, han er rejst imod vest. Jeg rejser i aften med en vogn – i løbet af to eller tre timer når jeg så toget. Jeg ved ikke, hvor jeg skal tage hen; men jeg må af sted, for at ligge stille er en pine.

Naturligvis har han udstyret sig med et nyt navn og en forklædning. Det betyder, at *jeg kan komme til at gennemsøge hele kloden for at finde ham*. Men det var ikke andet, end jeg ventede. Der kan du se, mor! Det er *mig*, der er blevet den evige jøde! Det er det forbandede ved det! Og vi havde jo bestemt, at den anden skulle være det.

Tænk på, hvor mange vanskeligheder! Og tænk på, at der ingen ville være, hvis jeg bare kunne avertere efter ham. Men om der skulle findes en eller anden måde at gøre det på, uden at man skræmte ham, har det ikke været mig muligt at finde ud af, og dog har jeg prøvet på det, til min hjerne var ganske blød.

"Hvis den herre, som for nylig købte en mine i Mexico og solgte en i Denver vil sende sin adresse til (til hvem, mor?) så skal han få at vide, at det var en fejltagelse; man vil bede om hans tilgivelse og han vil få fuld oprejsning for et tab, som han led i en vis sag."

Ser du det? Han ville tro, det var en fælde. Ja, det var der nok nogen, der ville.

Hvis jeg ville sige: "Det er nu oplyst, at han ikke er den mand, man leder efter, men en anden mand – det var en mand, som en gang bar det samme navn, men skjulte det af gode grunde" – tror du så, det ville gå?

Men så vil folkene i Denver vågne op og sige "aha!" og så vil de huske på de mistænkelige pengesedler og sige: "Hvorfor stak han så af, når han ikke var den rette mand! – Det var da dumt." Hvis det ikke lykkedes mig at finde ham, ville han jo være færdig der. Du kan bedre hitte ud af det end jeg. Hjælp mig.

Jeg har et spor, men kun ét. Jeg kender hans håndskrift. Hvis han skriver sit nye falske navn i et hotels fremmedbog og ikke forandrer det alt for meget, vil det være mig til stor nytte, hvis jeg løber på det.

San Francisco, 28. juni 1898.

Du ved allerede, hvor godt jeg har gennemsøgt staterne fra Colorado til Stillehavet, og hvorledes jeg næsten var lige ved at få fat i ham en gang. Ja, og en anden gang slap han også lige ud af mine kløer. Det var her, i går. Jeg fik fat i hans spor, varmt, midt på gaden og fulgte det lige hen til et billigt hotel.

Det var en kostbar fejltagelse; en hund ville have gået den anden vej. Men jeg er kun delvis hund og kan være så ærkedum som et menneske, når jeg bliver oprømt. Han havde boet i det hus i ti dage; nu ved jeg godt, at han ikke bor ret længe noget sted, det har han ikke gjort de sidste seks-otte måneder, men han er hvileløs og farer bestandig om.

Jeg forstår den følelse, og jeg ved, hvad det vil sige at gå med den!

Han bruger endnu det navn, som han havde skrevet, da jeg for ni måneder siden var lige ved at få fat i ham – "James Walker"; uden tvivl antog han netop det, da han flygtede fra Silver Gulch. Han er en ganske fordringsløs mand, men han har en lille svaghed for velklingende navne. Jeg kendte straks håndskriften, skønt den var en smule fordrejet.

De sagde, han var lige rejst og havde ikke givet dem sin adresse; han sagde ikke, hvor han rejste hen, og så forskræmt ud, da de bad ham om at opgive sin adresse; han havde ingen bagage undtagen en billig vadsæk, og han drog af sted til fods – han var en "løjerlig gammel person, men han var ikke til meget ulejlighed i huset."

"Gammel!" Ja, det tror jeg nok, han er nu. Jeg hørte det næppe; jeg var der kun et øjeblik. Jeg styrtede af sted efter hans spor, som førte mig ned til et skibsværft. Men mor, røgen fra damperen var just ved at svinde bort ude i horisonten!

Jeg kunne have sparet en halv time, hvis jeg lige straks var gået i den rigtige retning. Jeg kunne have taget en hurtig dampbarkasse og kunne have haft chance for at indhente skibet. Det var på rejse til Melbourne i Australien.

Hope Canyon, Californien,
3. oktober 1900.

Du har ret til at beklage dig. – "Et brev om året" er jo også temmelig fattigt. Det indrømmer jeg villigt; men hvorledes kan man skrive, når man ikke har andet at skrive om end fejltagelser? Det er næppe til at holde ud; ens hjerte må jo briste.

Jeg fortalte dig – det forekommer mig at være for et par menneskealdre siden – hvorledes han slap fra mig i Melbourne, og hvorledes jeg så jagede ham i måneder hele Australien igennem.

Nå, efter at jeg så havde fulgt ham til Indien, var jeg lige ved at se ham i Bombay; jeg sporede ham hele vejen – til Baroda, Rawalpindi, Lucknow, Lahore, Cawnpore, Allahabad, Calcutta, Madras – ak ja, allevegne; uge efter uge, måned efter måned, gennem støv og snavs – altid lige på hans spor, undertiden meget nær ved ham; men jeg fangede ham alligevel ikke. Og ned til Ceylon, og så til – nå, det kan være det samme; lidt efter lidt kommer jeg nok til det.

Jeg drev ham hjem til Californien, ned til Mexico og så tilbage igen til Californien. Siden dengang

har jeg jaget ham rundt i den stat fra begyndelsen af januar og omtrent til nu. Jeg er næsten sikker på, at han ikke er langt fra Hope Canyon; jeg sporede ham til et sted, der ligger tredive mil herfra; men der tabte jeg sporet; jeg antager, der var en, der tog ham op i en vogn.

Nu tager jeg mig et hvil – for at samle kræfter til at søge efter det tabte spor. Jeg var dødtræt, mor, og i dårligt humør og undertiden var jeg betænkelig nær ved at opgive håbet; men minearbejderne i denne lille koloni er rare mennesker, og jeg har vænnet mig til at leve på deres facon; deres gode humør frisker én op og gør, at man glemmer sine bekymringer.

Jeg har været her en måned. Jeg bor her sammen med en ung mand ved navn Sammy Hillyer, han er fem og tyve år og sin moders eneste søn – ligesom jeg – og han elsker hende højt og skriver til hende hver uge – deri ligner han også mig til dels.

Han er temmelig sky af sig og ikke synderlig intelligent – ja, man kan godt bilde ham ind, at man kan stikke ild på en flod; nå, men det er nu lige meget, han er meget afholdt; han er god og rettænkende, og det er kød og brød og hvile og luksus at sidde og tale med ham og igen vide sig i godt kammeratskab.

Jeg ville ønske, at "James Walker" også havde det; han havde venner; han elskede selskab. Det bringer

mig til at tænke på ham, som jeg så ham sidst. Jeg ser det ophøjede i det!

Billedet stiger ofte frem for mig. Stakkels fyr, hver gang mander jeg min samvittighed op til at forfølge ham igen.

Hillyers hjerte er bedre end mit, det er bedre end ethvert andet hjerte i hele kolonien, det tror jeg nok, jeg tør sige, for han er den eneste, der er ven med menighedens sorte får – Flint Buckner – og han er den eneste, som Flint nogen sinde taler til og tåler tiltale af. Han siger, han kender Flints historie, og det er sorgen, der har gjort ham til det, han er, og så må man være så venlig overfor ham, som man kan.

Og det er kun et virkelig godt menneske, der kan finde på at være kammerat med en tamp som Flint Buckner, efter alt det, som jeg har hørt om ham ude omkring. Jeg tror, at denne oplysning vil give dig et bedre indtryk af Sammys karakter, end nogen indgående beskrivelse ville kunne levere. I en af vore samtaler sagde han omtrent følgende til mig:

"Flint er min fortrolige, og han udgyder alle sine bekymringer for mig – han tømmer hele sit hjerte for mig en gang imellem, ellers tror jeg også det ville briste. Der findes ikke noget ulykkeligere menneske, Archy Stillman; hans liv er bygget på sjælelig elendighed – han er ikke så gammel, som han ser ud til. Han har mistet enhver følelse af fred

og hvile – ak, det er mange, mange år siden! Han ved ikke, hvad det vil sige at være lykkelig – han har aldrig været det; han siger ofte, han ville ønske, at han var ovre i det andet helvede, for han er så træt af dette."

IV

Ingen virkelig gentleman fortæller den nøgne sandhed, når der er damer til stede.

Det var en klar og sollys morgen først i oktober. Syrenerne og guldregnen hang, oplyst af efterårets glødende ild, brændende og glimtende oppe i luften, et skønt syn frembragt af den gavmilde natur til glæde for de vingeløse vilde skabninger, som har deres hjem i trætoppene og gerne vil besøge hinanden; vildvinen og granatæbletræerne kastede deres purpurrøde og gule flammer i skinnende brede striber ind over skovlandets bølgende atmosfære, langt borte i den skyfri himmel gled en ensom glente bort på ubevægelige vinger, alt åndede stilhed, renhed og gudsfred.

Oktober er tiden – i 1900; Hope Canyon er stedet; det er en sølvminelejr nede i Esmeralda-regionen. Det er et ensomt sted, højt og afsides, og det er først for nylig blevet opdaget; minearbejderne skønnede, at der var metal i overflod – om et år eller to vil sagen være afgjort enten på den ene eller den anden måde.

Af indbyggere har lejren omtrent to hundrede minearbejdere, en hvid kvinde og et barn, nogle kinesiske tøjvaskere, fem indianerkvinder og en halv snes omstrejfende

mandlige indianere i kaninskindsdragter, opsmækkede store hatte og farvede halstørklæder.

Der er endnu ingen møller, der er ingen kirke, ingen aviser. Lejren har kun eksisteret i to år; den har ikke kunnet opvise nogen stor strejke, og verden kender endnu ikke hverken dens navn eller dens sted.

På begge sider af canyon'en stiger bjergene op som mure, tre tusind fod til vejrs, og den lange spiral af spredte hytter nede i dens snævre bund får kun et flygtigt kys af solen én gang om dagen, når den sejler over kulminationspunktet. Landsbyen er en samling på en halv mils længde, hytterne ligger et godt stykke fra hinanden.

Kroen er det eneste bindingsværkshus – det eneste hus, kan man godt sige. Det har en central beliggenhed og er om aftenen samlingssted for befolkningen. De drikker der og spiller hasard eller domino, også billard, for der er et billardbord, helt oversået med flængede partier, der igen er lappet sammen med gammelt tapetpapir. Der er nogle kø'er, men ingen af dem har dup på, der er også nogle forhuggede baller, som klasker, når de løber, og de bevæger sig ikke langsommere og langsommere, til de standser, men pludselig siger de stop og sætter sig ned; der er også et stykke kridt med et fremspringende stykke flint, og den mand, som kan slå seks i et stød, får lov til at drikke, så meget han vil, på kroens bekostning.

Flint Buckners hytte var den yderste i landsbyen, når man gik mod syd; hans sølvmine lå i den anden ende af landsbyen mod nord og et stykke udenfor den sidste hytte i den retning. Han var en sær fyr, uomgængelig og havde ingen kammerater.

Folk, som havde prøvet på at give sig af med ham, var blevet kede af det og havde forladt ham igen. Ingen kendte hans historie. Nogle påstod, at Sammy Hillyer kendte den, andre sagde nej. Hvis man spurgte Hillyer om det, sagde han nej, han kendte ikke noget til den. Flint havde en spæd engelsk yngling hos sig, ham behandlede han råt, både offentligt og privat, og naturligvis var den unge mand der for at lære, men det var ganske forgæves.

Fetlock Jones – sådan hed den unge mand – sagde, at Flint havde samlet ham op, da denne engang var ude på en undersøgelsestur, og da han hverken havde hjem eller venner i Amerika, havde han fundet det fornuftigst at blive og tage hånd i hanke med Buckners hårde arbejde for at tjene lidt.

Det vil sige, det var skinke og bønner. Ud over det kunne han heller ikke give nogen oplysninger.

Fetlock havde været i dette slaveri i en måned nu, og under sit beskedne ydre samlede han i stilhed sammen til et bål imod de forhånelser og ydmygelser, som hans herre overøste ham med.

For den beskedne lider bittert under sådanne forhold, mere bittert måske nok end den mere mandige, som kan bryde ud og få luft i ord eller slag, når grænsen for hans tålmodighed er nået.

Gode mennesker ville gerne hjælpe Fetlock ud af hans bekymringer og prøvede på at få ham til at forlade Buckner; men drengen udviste sand rædsel ved selve tanken og sagde: "Det går ikke." Pat Riley nødte ham og sagde: "Forlad dog den forbandede tølper og kom hen til mig; du skal ikke være bange. Jeg skal nok tage mig af *ham*."

Drengen takkede ham med tårer i øjnene, men rystede på hovedet og sagde: "Tør ikke risikere det"; han sagde, at Flint ville tage ham, når han traf ham alene engang om natten, og så –. "Å, jeg bliver helt syg af at tænke på det, mr. Riley."

Andre sagde: "Løb bort fra ham; vi skal nok hjælpe dig; rejs bort til kysten en nat." Men alle disse overtalelser hjalp ikke; han sagde, at Flint ville forfølge ham og bringe ham med tilbage, bare for ondskab.

Folk kunne ikke forstå dette. Drengens elendighed blev stadig ved, den ene uge efter den anden. Det er højst sandsynligt, at folk ville have forstået det, hvis de vidste, hvorledes han tilbragte sin fritid. Han sov i et skur i nærheden af Flints hytte; og der sad han om natten og rugede over sine sorger og nedværdigelser, han grublede og grublede over et eneste problem, nemlig hvorledes han kunne myrde Flint Buckner uden at blive opdaget.

Det var den eneste glæde, han havde i livet. Disse timer var de eneste af døgnets fire og tyve timer, som han så frem til med begær, og de eneste, som han tilbragte i lykke.

Han tænkte på gift. Nej – det kunne ikke bruges. Dommeren ville finde ud af, hvor han havde fået den fra, og hvem der havde skaffet ham den. Han tænkte på at skyde ham ned bagfra på et ensomt sted, når Flint var på hjemvejen ved midnatstid – den eneste tid, han gik tur på. Nej – der kunne være nogen i nærheden og fange ham.

Han tænkte på at kvæle ham, mens han sov. Nej – han kunne gøre det forkert, og Flint ville gribe ham. Han undersøgte over hundrede forskellige måder – ingen af dem duede, for selv i de mest lumske og hemmelighedsfulde var der altid den kedelige

side, risikoen, chancen, muligheden for, at han kunne blive opdaget. Han kunne ikke bruge nogen af dem.

Men han var tålmodig, uendelig tålmodig. Det hastede slet ikke, sagde han til sig selv. Han ville aldrig forlade Flint, før han havde set ham som lig; det hastede slet ikke – han skulle nok finde en måde. Den var der et eller andet sted, og han ville tåle skammen og pinen og elendigheden, indtil han fandt den. Ja, et eller andet sted var der en måde, som ikke ville efterlade noget spor, end ikke den ubetydeligste ledesnor om, hvem morderen var – det hastede slet ikke – han skulle nok finde den måde, og så – å, ja så, så ville det være herligt at leve!

Imidlertid ville han troligt vogte sit ry for beskedenhed, og tillige, og netop derfor, ville han ikke lade nogen som helst høre en krænkende eller fornærmende ytring om hans undertrykker.

To dage før den omtalte oktobermorgen havde Flint købt nogle sager, og han og Fetlock bragte dem hjem til Flints hytte: en ny æske lys, som de satte hen i et hjørne, en blikdåse med sprængkrudt, som de stillede ovenpå lyseæsken og en mægtig rulle lunte, som de anbragte på et søm. Fetlock tænkte sig til, at Flints mineoperationer nu var ved at begynde. Han havde før set en sprængning, og han vidste meget godt, hvorledes den gik for sig; men han havde aldrig selv været med til den.

Hans formodning var rigtig – sprængningen skulle begynde. Om morgenen drog de begge to af sted til skakten med lunte, bor og krudthorn. Skakten var nu otte fod dyb, og for at komme op og ned i den måtte man bruge stige. De steg ned, og på kommando holdt Fetlock boret – uden at have fået noget at vide om, hvorledes han skulle holde det – og Flint begyndte at slå til.

Hammeren faldt; boret fløj ud af Fetlocks hånd, som om det var en selvfølge.

"Din skabede negerunge, er det en måde at holde et bor på? Tag det op! Sæt det i! Sådan – hold fast. Tju! Jeg skal lære dig!"

Efter en times tid var boringen forbi.

"Kom så, fyld det."

Drengen begyndte at hælde krudt i.

"Idiot!"

En mægtig lussing strakte drengen til jorden.

"Rejs dig op! Du kan ikke ligge og snøvle der. Kom her. Lunten i først. Så kommer krudtet. Holdt, holdt! Tror du, du skal fylde hele hullet? Af alle de skørhovedede pattebørn, jeg – kom noget ler i! Så noget grus i! Stamp det ned! Holdt, holdt! Å, for Fanden, skub af med dig!"

Han tog selv jernstangen og stødte forladningen fast, medens han lynede og bandede som Fanden selv. Så tændte han lunten, kravlede op af skakten og løb halvtreds meter bort, Fetlock bagefter. De stod og ventede et par minutter, så styrtede der en mængde røg og klippestykker højt op i luften under en tordenlignende eksplosion; et øjeblik efter regnede det ned med en bunke sten; så var alt roligt igen.

"Jeg ville ønske, du havde været dernede!" sagde mesteren.

De gik hen til skakten, rensede den, borede et nyt hul og fyldte en ny ladning i.

"Kom her! Hvor meget lunte har du egentlig i sinde at bruge? Næ, du er det værste kødhoved, jeg nogensinde har set."

Han klatrede op af skakten og råbte ned:

"Nå, din idiot, har du tænkt på at blive dernede hele dagen? Skær lunten af og tænd den!"

Den skælvende skabning begyndte:

"Hvis De vil have, herre, at jeg –"

"Jeg synes, du gør vrøvl? Skær den af og tænd den!"

Drengen skar af og tændte.

"Du milde gud og skaber! En ét-minuts-lunte! Jeg ville ønske, du – –"

I sit raseri snappede han stigen op af skakten og løb. Drengen var som lamslået.

"Å, min gud! Hjælp! Hjælp! Å, frels mig!" bad han. "Å, hvad skal jeg gøre? Hvad *skal* jeg gøre!"

Han klemte sig fast mod skaktens væg, så tæt som han kunne komme; den spruttende lunte var ved at skræmme livet af ham; hans åndedræt stod stille; han stod stirrende og magtesløs; om to sekunder, tre sekunder, fire, ville han flyve op mod himlen, splintret i tusinde stumper.

Så fik han en pludselig indskydelse. Han sprang hen til lunten og afrev den tomme af den, som endnu var over jorden, og han var frelst.

Han sank sammen slap og livløs af rædsel, al hans kraft var borte; men han mumlede i dyb henrykkelse:

"Han har selv lært mig det! Jeg vidste nok, der fandtes en måde, når jeg blot ville vente."

Fem minutter efter stjal Buckner sig hen til skakten og kiggede forskræmt og urolig ned i den. Han fattede situationen; han så, hvad der var foregået.

Han satte stigen ned, og drengen slæbte sig mat op ad den. Han var bleg som et lig. Hans udseende forstærkede Buckners ubehagelige fornemmelse, og han sagde med noget tegn på

anger og sympati, som han af mangel på øvelse kom en del kejtet fra:

"Det var en misforståelse – er du med? Du skal ikke sige noget om det til nogen; jeg blev så gal og anede ikke, hvad jeg gjorde. Du ser ikke særlig godt ud; nu har du bestilt nok for i dag; gå hjem i min hytte og spis, hvad du har lyst til, og hvil dig. Det var en ren og skær fejltagelse, forstår du, bare fordi jeg var blevet gal."

"Det skræmte mig," sagde drengen, da han gik bort, "men jeg lærte noget, så det gør ikke spor."

"Forbandet let til at tilgive," mumlede Buckner og fulgte ham med øjnene. "Jeg gad vidst, om han siger noget? Mon han skulle gøre det? – – – Bare jeg dog havde dræbt ham."

Drengen holdt ikke fridag for at hvile; han omsatte den i arbejde, ivrigt febrilsk og lykkeligt arbejde. En tæt kratbevoksning strakte sig ned ad bjergsiden udenfor Flints hytte; det meste af Fetlocks arbejde blev gjort nede i dette forblæste krats skumle mørke; resten blev gjort i hans eget skur.

Da endelig alt var færdigt, sagde han: "Hvis han har nogen mistanke om, at jeg vil sige noget om ham, så skal han ikke få lov til at beholde den ret længe, ikke længere end til i morgen. Han skal få at se, at jeg er akkurat det samme pattebarn, som jeg altid har været – hele den dag og den næste.

Og dagen efter i morgen nat skal vi få ende på ham, og der er ikke én, der vil hitte ud af, hvem der gjorde det af med ham, eller hvorledes det gik til. Han gav mig selv idéen, det er det grinagtige ved det."

V

Den næste dag kom og gik.

Det er nu næsten midnat, og om fem minutter begynder den nye morgen. Scenen er i kroens billardstue. Grove mænd i grove klæder, bløde hatte, bukserne stoppet ned i støvleskafterne, nogle i skjorteærmer, andre med frakker på er grupperede om kakkelovnen, der fra sine rødmende kinder udspreder en behagelig varme; billardballerne klasker; der høres ingen anden lyd – det vil sige indenfor; men udenfor hyler stormen forfærdeligt.

Mændene ser tavse og forventningsfulde ud. En sværlemmet, bredskuldret, midaldrende minearbejder med gråt kindskæg og et par uvenlige øjne midt i et afvisende ansigt rejser sig, slænger en rulle lunte over armen, samler nogle andre af sine grejer sammen og går uden et ord eller en hilsen til nogen. Det er Flint Buckner. Da døren lukker sig efter ham, får hele skaren munden på gled.

"Det er den mærkeligste fyr, der nogensinde har eksisteret," sagde Jake Parker, grovsmeden; "man kan straks se, at klokken er tolv, når han går; man behøver slet ikke at se på sit ur."

"Ja, det er også det eneste gode, der er ved ham, så vidt jeg ved," sagde Peter Hawes, minearbejderen.

"Han er som en hund i et spil kegler," sagde Wells-Fargos mand, Ferguson. "Hvis jeg havde denne beværtning, skulle jeg nok få ham til at sige noget, enten på den ene måde eller også på den anden, eller også herut af lemmen."

Dette blev sagt med tydelig adresse til værtshusholderen, som imidlertid ikke lod sig mærke med at forstå det, eftersom

omtalte mand var en god kunde og hver aften gik pænt hjem med nogle ekstra forfriskninger fra kroen.

"Sig mig en gang," sagde minearbejderen Ham Sandwich, "er der nogen af jer, kammerater, der kan huske, at han har givet en omgang?"

"*Han? Flint Buckner?* Nej, det ved Gud vi ikke kan!"

Denne ytring udløste et almindeligt udbrud af samme art fra alle medlemmer i flokken. Efter en kort pause sagde minearbejderen Pat Riley:

"Han er mig en gåde, den avekat. Og hans dreng er ligeså. Jeg kan ikke klare nogen af dem."

"Næ, det er der heller ingen andre, der kan," sagde Ham Sandwich; "men hvis de to er gådefulde, hvad regner du så den tredje for? Når det endelig skal gælde et rigtigt prima ekstra solidt mysterium, så stikker han dem begge to. Mageligt – gør han ikke det?"

"Jo, det kan du bande på!"

Det sagde de alle sammen. Alle undtagen en. Og han var lige kommet – det var Peterson. Han gav en omgang og spurgte, hvem nr. 3 var. Alle svarede på en gang: "Archy Stillman!"

"Er han et mysterium?" spurgte Peterson.

"Om *han* er et mysterium? *Om Archy Stillman* er et mysterium?" sagde Wells-Fargos mand, Ferguson. "Ja, han er skrupgal i fjerde dimension."

For Ferguson var lærd.

Peterson ønskede at høre hele historien om ham; alle ønskede at fortælle om ham; de begyndte alle sammen. Men Billy Stevens, værtshusholderen, kaldte huset til orden og

sagde, at en ad gangen var bedst. Han uddelte drikkevarerne og udpegede Ferguson til at føre ordet.

Ferguson sagde:

"Ja, han er en stor dreng. Og det er omtrent alt, hvad vi ved om ham her. Du kan pumpe ham, til du bliver træt; det er ingen nytte til; du vil ikke få en smule at vide. I alt fald ikke om hans hensigter, eller hans forretninger, eller hvor han er fra, eller noget af den art. Og når man er ved at prøve sig frem med hans natur eller vil løse hans store evnes mysterium, ih, ja, så skifter han samtaleemne, det er det hele. Du kan *gætte*, til du er helt sort i ansigtet – det har du jo lov til – men tror du, at du når noget ved det? Ikke spor, så vidt jeg da ved."

"Hvad er da hans store evne?"

"Måske syn, måske hørelse, måske instinkt, måske trolddom. Du kan selv vælge – fem og tyve øre for voksne, det halve for børn og tjenestepiger. Nu skal jeg sige dig, hvad du kan gøre. Du kan stå her og så forsvinde; du kan gå bort og skjule dig, hvor du vil, lige meget hvor det er, lige meget hvor langt borte – han går lige hen til dig og sætter fingeren på dig."

"Det mener du ikke!"

"Jamen, det gør jeg nu alligevel. Vejret spiller ingen rolle for ham. – Elementernes tilstand eksisterer ikke for ham – han bryder sig ikke en døjt om det."

"Å, lad vær! Mørke? Regn? Sne? Hagl?"

"Det er alt sammen et og det samme for *ham*. *Han* giver Fanden i det alt sammen."

"Jamen, hør – måske også *tåge*?"

"*Tåge*! Hans øjne går igennem det alt sammen som en kanonkugle."

"Nej, hør nu, kammerater, hold nu op, hvad er det, han fortæller mig?"

"Det er kendsgerninger!" råbte de alle sammen. "Gå videre, Wells-Fargo."

"Ja, min ven, du kan forlade ham her pludrende med drengene, du kan snige dig ud og gå hen til hvilken hytte i lejren, du vil, og åbne en bog – ja, kammerat, du kan godt tage en halv snes stykker – og huske på sidetallene, og så vil han gå hen bagefter, lige præcis til den samme hytte og åbne hver eneste af bøgerne på det rette sted og vise dig det, og han tager aldrig fejl."

"Han må være en ren djævel!"

"Ja, mere end man kan forestille sig det. Nu skal jeg fortælle dig en ganske vidunderlig ting, som han har gjort. Forleden aften – –"

Der lød pludselig en vældig summen af stemmer udenfor, døren fløj op og en ophidset skare styrtede ind med lejrens eneste hvide kvinde i spidsen; hun råbte:

"Mit barn! Mit barn! Hun er gået bort og er ikke til at finde! For Guds kærligheds skyld hjælp mig at finde Archy Stillman; vi har ledt alle vegne!"

Så sagde værtshusholderen:

"Sid ned, sid ned, madam Hogan, og vær ikke så ked af det. Han bad om en seng for tre timer siden, han var træt af at fare rundt med toget, sådan som han altid gør det, og så gik han oven på. Ham Sandwich, løb oven på og få ham vækket, han har nr. 14."

Den unge mand var snart nede ad trapperne og parat. Han spurgte madam Hogan om enkeltheder.

"Gud forbarme sig kære, jeg har virkelig ingen; jeg ville ønske, jeg havde nogen. Jeg lagde hende i seng klokken syv i går aftes, og da jeg så kom hjem for en time siden for at gå i seng, så var hun væk. Jeg fløj af sted til Deres hytte kære, men De var der ikke, og jeg har jaget rundt hele tiden siden i hver eneste hytte i byen, og nu er jeg nået tilbage, og jeg er forvirret og forskrækket og sønderknust; men Gud være lovet, jeg endelig fandt Dem kæreste kære, for De vil finde mit barn. Kom med! Kom endelig hurtigt!"

"Gå bare til, jeg skal nok følge med. Vi går først til Deres hytte."

Hele selskabet strømmede ud for at overvære jagten. Hele den sydlige halvdel af landsbyen var på benene, hundrede mand stærk, og ude på vejen befandt der sig en vag mørk masse isprængt med funklende lygter. Massen havde delt sig i skarer på tre eller fire for at lempe sig efter den snævre vej og stred tapperi mod syd i førernes fodspor. Få minutter efter var man nået til Hogans hytte.

"Der er sengen," sagde madam Hogan; "det var der, jeg lagde hende; det var der, jeg lagde hende klokken syv; men hvor hun nu er, det må Gud vide."

"Ræk mig en lygte," sagde Archy. Han satte den ned på det hårde lergulv og lagde sig på knæ ved siden af den og lod, som om han undersøgte jorden nøjagtigt. "Her er sporet," sagde han og berørte gulvet hist og her med sine fingre. "Kan De se?"

Adskillige af flokken lagde sig ned på knæ og anstrengte sig for at se. Et par stykker syntes, at de kunne skelne noget, der lignede et spor; de andre rystede på hovedet og tilstod, at den

jævne hårde overflade ikke bar noget mærke, som deres øjne var skarpe nok til at opdage.

En sagde: "Måske et barns fod kan sætte et mærke på den, men jeg kan ikke se hvorledes."

Unge Stillman gik udenfor, holdt lyset ned mod jorden, drejede til venstre og gik tre skridt frem, stadig nøjagtigt undersøgende; så sagde han:

"Nu har jeg retningen – kom med; en af Dem må holde lygten."

Han gik hurtigt mod syd, skaren fulgte efter, bølgende og svajende ind og ud efter hulvejens dybe krumninger. Således gik det en mil, indtil man nåede hulvejens munding; forude strakte der sig en kratbevokset slette, skummel, uhyre stor og vag. Stillman råbte holdt og sagde:

"Nu må vi ikke gå forkert; vi må tage retningen igen."

Han tog lygten og undersøgte jorden på en strækning af tyve meter; så sagde han: "Kom så igen; nu er alt i orden," og gav lygten fra sig. Han vandrede ud og ind mellem buskene, en hel fjerdingvej, og holdt mere og mere mod højre; så tog han en ny retning og beskrev en stor halvcirkel, så skiftede han atter og gik lige mod vest næsten en halv mil – og standsede.

"Her har hun holdt hvil, stakkels lille fyr. Hold lygten. De kan se, hvor hun har siddet." Men foran ham var der en kalkflade så glat som et stykke stål, og der var ikke en i hele flokken, hvis øje var kraftigt nok til at opdage et spor af en siddende på det angivne sted. Den nedtrykte moder faldt på knæ og kyssede grædende stedet.

"Men hvor er hun da?" var der en, der spurgte. "Hun er ikke blevet her. Så meget kan vi i alt fald se."

Stillman bevægede sig med lygten i en kreds rundt om stedet og lod, som om han ledte efter sporet.

"Ja!" sagde han endelig i en nedslået tone, "det her forstår jeg ikke." Han undersøgte igen. "Til ingen nytte. Hun var her – det er givet; men hun er ikke gået bort her fra – det er også givet. Det er en gåde; den kan jeg ikke klare."

Så tabte moderen modet.

"Å, min Gud! Å, hellige jomfru! Et eller andet flyvende uhyre har taget hende. Jeg får hende aldrig at se mere!"

"Å, det er ikke værd at give op," sagde Archy. "Vi finder hende nok – bare ikke give op."

"Gud velsigne Dem for de ord, Archy Stillman!" og hun greb hans hånd og kyssede den inderligt.

Peterson, den nyankomne, hviskede spottende Ferguson i øret:

"Det var underligt, at han fandt dette sted. Det var såmænd ikke ulejligheden at gå så langt; ethvert andet sted kunne have passet lige så godt til omstændighederne som dette her!"

Men Ferguson var ikke modtagelig for tvivl. Han sagde med varme:

"Har du i sinde at ville påstå, at barnet ikke har været her? Jeg vil bare sige dig, at barnet har været her. Men hvis du vil hænge dig i sådan en lille misforståelse som – –"

"Alt i orden!" udbrød Stillman. "Kom alle sammen og se her! Det har været lige for næsen af os hele tiden, og vi så det alligevel ikke."

Der blev en almindelig sammenstimlen omkring det sted, hvor barnet påstodes at have holdt hvil, og mange øjne prøvede stærkt og håbefuldt at se den ting, som Archys finger hvilede

på. Der blev en pause, og der hørtes et mangestemmigt skuffelsens suk. Pat Riley og Ham Sandwich sagde på samme tid:

"Hvad er der, Archy? Der er jo ikke noget her."

"Er der ikke noget? Kalder I det ikke noget?" og hurtigt fulgte han et spor på jorden med sin finger. "Der – kender I det nu igen? Det er Indianer-Billys spor. Han har taget barnet."

"Gud være lovet!" udbrød moderen.

"Tag lygten bort. Jeg har retningen. Følg med!"

Han ligefrem løb, strøg ud og ind mellem buskene på en strækning af tre hundrede meter og forsvandt bag nogle sandklitter; de andre kæmpede sig efter ham, indhentede ham og fandt ham lyttende.

Ti skridt borte lå der en lille wigwam, et utydeligt og uformeligt ly af pjalter og gamle hestedækkener, og et svagt lysskær trængte ud gennem sprækkerne.

"Nu kan De søge, madam Hogan," sagde den unge mand. "Det er Deres ret at være den første."

Alle fulgte den vej, hun tog hen til wigwammen, og så samtidig med hende det billede, som dens indre frembød. Indianer-Billy sad på jorden; barnet sov ved siden af ham. Moderen greb det i et vildt favntag, dernæst omfavnede hun Archy Stillman, og taknemmelighedens tårer løb ned ad hendes ansigt; med en bevæget og usikker stemme udgød hun en strøm af den rigdom på lovprisende udtryk, som kun har sit rette hjem i et irsk hjerte.

"Jeg fandt hende sådan noget som omkring ved klokken ti," forklarede Billy. "Hun var faldet i søvn derude, var blevet træt –

våd i ansigtet, græd, tænker jeg; tog hende med hjem, gav hende noget at spise, var meget sulten – faldt i søvn igen."

I sin grænseløse taknemmelighed priste den lykkelige moder også ham og omfavnede ham; hun kaldte ham "en forklædt Guds engel".

Og han var unægtelig forklædt godt, hvis han havde sådan en bestilling. Han var klædt på til det samme.

Klokken halv to om morgenen drog processionen ind i landsbyen under afsyngelsen af "Da Johnny kom marcherende hjem"; alle svingede med lygterne og slugte de drikkevarer, der blev bragt ud på deres vej.

Man samlede sig om kroen og gjorde nat ud af det, der var blevet tilbage af morgenen.

2. del

I

Den næste eftermiddag blev landsbyen elektrificeret af en mægtig sensation. En alvorlig og meget værdig fremmed, der så stærkt ud til at være forklædt var ankommet til kroen og havde indskrevet følgende frygtelige navn i fremmedbogen:

Sherlock Holmes.

Nyheden fo'r som en løbeild fra hytte til hytte, fra bedrift til bedrift; alt arbejde standsede og hele byens befolkning strømmede sammen om begivenhedens centrum. En mand gik ud ved nordkanten af landsbyen og råbte det til Pat Riley, hvis bedrift lå nærmest ved Flint Buckners.

I det øjeblik så det ud til, at Fetlock Jones blev syg. Han mumlede ved sig selv:

"Onkel Sherlock! Så skulle da også den Onde stå i det! – at han skulle komme netop som ..."

Han faldt hen i en drøm og sagde straks til sig selv: "Men hvad kan det nytte at være bange for ham? Enhver som kender ham, sådan som jeg gør det, ved, at han ikke kan opdage en forbrydelse, med mindre han planlægger alt i forvejen, ordner sporene og skjuler nogle banditter, som begår den efter indgående anvisning ...

Men nu bliver der ingen spor denne gang – så hvad har han da at gå efter? Ikke det fjerneste. Nej, min gode mand; alt er parat. Hvis jeg ville løbe den risiko at sætte den af – nej, jeg løber ingen risiko ved det. Flint Buckner går ud af denne verden i nat, det er sikkert og givet."

Men så frembød der sig en anden vanskelighed.

"Onkel Sherlock vil nok tale med mig om nogle familieanliggender i aften, og hvorledes skal jeg så slippe fri for ham? For jeg må være i min hytte et par minutter omkring ved klokken otte."

Dette var en vanskelig sag, og den kostede ham meget bryderi. Men han fandt en måde at overvinde vanskeligheden på.

"Nå, ja så går vi en tur, og jeg beder ham blive et par minutter ude på vejen, så han ikke får at se, hvad jeg foretager mig; den bedste måde at trække en detektiv fra sporet på er absolut at tage ham med, når man forbereder sagen. Ja, det er det sikreste – jeg tager ham med mig."

Imidlertid var vejen foran kroen tæt pakket med folk, der ventede og håbede på at fange et glimt af den store mand. Men han holdt sig på sit værelse og viste sig slet ikke. Kun Ferguson, Jake Parker, grovsmeden, og Ham Sandwich havde heldet med sig.

Disse begejstrede beundrere af den store videnskabelige detektiv lejede kroens pulterkammer, hvorfra man kunne se tværs over en lille vej på ti eller tolv fods bredde lige ind i detektivens værelse; de forskansede sig der og stak nogle kighuller i de sværtede ruder.

Mr. Holmes havde rullet gardinerne ned; men lidt efter lidt trak han dem op. Spejderne fornemmede en hårrejsende, men dejlig skælven ved at befinde sig ansigt til ansigt med den mærkelige mand, som havde fyldt verden med rygtet om sin overmenneskelige begavelse.

Der sad han nu – ikke et sagn, ikke en skygge, men en virkelig levende samling stof, og næsten så nær, at man kunne røre ham med sin hånd.

"Se på det hoved!" sagde Ferguson med ærbødig stemme. "Det er ved Gud et hoved, der ligner noget!"

"Ja, det ved Gud!" sagde grovsmeden med dyb ærefrygt. "Se på hans næse! Se på hans øjne! Intelligens? Et helt batteri af intelligens!"

"Og se, hvor bleg han er," sagde Ham Sandwich. "Det kommer af den megen tænkning – det er lige det, det kommer af. Å, Gud fri os! Sådan nogle stakler som vi aner slet ikke, hvad virkelig tanke er."

"Nej, såmænd gør vi ej," sagde Ferguson. "Det, vi tror er tanke, det er ikke andet end den bare pærevælling."

"Du har ret, Wells-Fargo. Og se på den pande – det er dyb tænkning – dybt ned og atter ned, fyrretyve favne ned i tingenes indvolde. Han er på spor efter et eller andet."

"Ja, det er han, og glem du bare ikke det. Se en gang på den imponerende værdighed – se på den blege højtidelighed – der er ikke nogen, der kan stå for den."

"Nej, ikke for en hel dollar! Og det er noget, han har arvet; han har allerede været død fire gange, det er der beviser for. Tre gange naturligt, en gang ved et ulykkestilfælde. Jeg har hørt, at han lugter fugtig og kold som en grav. Og han –"

"Hss! Pas på ham! Se – han sidder og støtter tommelfingeren mod den ene tinding og pegefingeren mod den anden. Hans tankearbejde er ved at gå for sig nu, det kan du vædde din skjorte på."

"Ja, det er rigtig nok. Og nu ser han op mod himlen og stryger sit overskæg ned, – og –"

"Se, nu rejser han sig op og samler sporene sammen på venstre hånds fingre med højre hånds pegefinger. Se! Nu rører han pegefingeren, nu langemand, nu ringfingeren –"

"Stille!"

"Se hvor han skuler! Det ser ud, som om han ikke kan klare *det* spor. Derfor –"

"Se, nu smiler han! – ligesom en tiger – og tæller de andre fingre op som ingenting! Han har det, kammerater; nu er han sikker på det!"

"Ja, det vil jeg tro! Jeg vil nødig være i den mands sted, som han er ude efter."

Mr. Holmes skubbede et bord hen til vinduet, satte sig ned ved det med ryggen til spejderne og begyndte at skrive. Spejderne trak sig tilbage fra kighullet, tændte deres piber og satte sig hyggeligt ned for at sludre om tingene og ryge. Ferguson sagde med overbevisningens varme:

"Kammerater, det er ikke nødvendigt at tale om det, men han er et vidunder! Han har fået klarhed på det alt sammen."

"Du har aldrig sagt et ord, der var mere sandt end det, Wells-Fargo," sagde Jake Parker. "Hør, mon det ikke havde været det rene legeværk, hvis han havde været her i nat?"

"Jo, det ville det rigtignok!" sagde Ferguson. "Så ville vi have fået *videnskabeligt* arbejde at se. Intelligens – ren og skær intelligens – med top på, forstår du. Archy er meget god, og det ville ikke være pænt at sige noget om ham. Men hans evner ligger kun i synet, det er skarpt, som en ugles, så vidt jeg har forstået det – netop sådan en storslået naturlig dyreevne,

hverken mere eller mindre, og ære være den, så langt den rækker, men der er ingen intelligens i den, og hvad det imponerende og vidunderlige angår, så er der ikke mere af det i sammenligning med, hvad denne mand gør, end – end … Nå, ja, jeg behøver bare at sige, hvad det er, han ville have gjort. Han gik over til Hogans og gloede – netop gloede, det er det hele – det var det, jeg ville sige, og det er nok. Han ser alt. Ja, han ser alt til de mindste enkeltheder, og han så mere på det sted, end Hogans kunne have set i syv år. Dernæst sad han på sengekanten, da jeg kom, og sagde til madam Hogan – kom her Ham, nu kan du spille madam Hogan. Jeg stiller spørgsmål, så svarer du."

"Javel, kør bare frem."

"Må jeg bede Dem samle Deres opmærksomhed, lad ikke Deres tanker flakke alt for meget omkring. Pas nu på – barnets køn?"

"Pige, Deres Velærværdighed."

"Hm – pige. Meget vel, meget vel. Alder?"

"Fyldte seks, Deres Velærværdighed."

"Hm – ung. Træt – to mil. Så vil trætheden overmande hende. Hun vil synke sammen og sove. Vi vil finde hende to mil borte, eller mindre. Tænder?"

"Fem, Deres Velærværdighed, og en var ved at komme."

"Meget vel, meget vel, virkelig *meget* vel. I ser kammerater, *han* kender et spor, når han ser det, og når det ville være en vanskelig sag for nogen andre. Strømper? Sko?"

"Ja, Deres Velærværdighed – begge dele. Trådstrømper, Deres Velærværdighed. Og kalveskindssko."

"Hm – kalveskind. Det gør sagen mere indviklet. Nå, det får jo være – vi klarer det jo nok. Religion?"

"Katolsk, Deres Velærværdighed."

"Meget godt. Giv mig en bid af sengetæppet. Å, tak. Halvuld – udenlandsk arbejde. Meget vel. En bid af noget af barnets tøj. Tak. Uld. Viser, hvad hun har på. Et udmærket, fortræffeligt spor. Find mig lidt snavs på gulvet, hvis De vil være så venlig. Tak, mange tak. Det er udmærket, storartet! Nu tror jeg, vi er i orden."

Ser I, kammerater, nu har han fået alle de spor, han ønsker; han behøver ikke mere. Ja, det er sådan, denne mærkelige mand bærer sig ad. Han lægger de forskellige prøver og snavset på bordet, læner sig over dem på sine albuer og lægger dem op side om side og studerer dem – mumler ved sig selv: "pige," skifter dem rundt – mumler:

"Seks år gammel," skifter dem atter om sådan og sådan – og mumler igen:

"Fem tænder – en er ved at komme – katolsk – garn – uld – kalveskind – det forbandede kalveskind."

Så retter han sig op og stirrer ud i luften, pløjer hænderne gennem sit hår – pløjer atter og atter og mumler: "Det forbandede kalveskind!" så rejser han sig og rynker panden og begynder at tælle sporene op på sine fingre – og så bliver han hængende ved ringfingeren. Men lige på et minut – lyser hans ansigt op i et smil som et hus, der brænder, og han retter sig stateligt og majestætisk op og siger til skaren:

"Et par af jer kan tage en lygte og gå ud til Indianer-Billy og hente barnet – resten kan gå hjem i seng. God nat, frue; god nat d'herrer." Han bukker og går hjem til kroen.

Sådan er hans metode og den eneste rigtige – videnskabelig, intelligent – det hele er gjort i løbet af et kvarter – ingen halsen rundt gennem kratskov i halvanden time med en vældig skare bag efter sig. Kammerater – sådan siger jeg nu!"

"Ja, det er ved Gud storartet!" sagde Ham Sandwich. "Wells-Fargo, du har taget ham lige på kornet, han er ikke malet tydeligere i nogen bog. Jeg kan den Onde stejle mig se ham for mig – kan I ikke det, kammerater?"

"Jo, det kan du bande på! Det er ligesom han er fotograferet, det er lige, hvad det er."

Ferguson var dybt smigret ved sit held og taknemmelig. Han sad tavs og nød sin lykke en stund, derpå mumlede han med dyb ærefrygt i stemmen: "Jeg gad vidst, hvorledes Gud har båret sig ad med at lave ham?"

Der påfulgte en lang tavshed; så sagde Ham Sandwich ærbødigt:

"Jeg tror ikke, han har lavet ham af én gang."

II

Klokken otte den aften famlede to personer deres vej frem mod Flint Buckners hytte i det frostkolde mørke. Det var Sherlock Holmes og hans nevø.

"Tag og vent et øjeblik her på vejen, onkel," sagde Fetlock, "mens jeg går ind i min hytte; det varer ikke mere end et minut."

Han spurgte om noget – onklen svarede – så forsvandt han i mørket, men kom straks tilbage, og de fortsatte turen. Klokken ni gik de tilbage til kroen. De gik ind i billardstuen, hvor en stor skare havde samlet sig i det håb at få et glimt af den mærkelige mand. Et kongeligt hurra rungede. Mr. Holmes kvitterede for

høfligheden med en række ærbødige buk, og da han gik, sagde hans nevø til forsamlingen:

"Onkel Sherlock har et arbejde for, mine herrer, han vil være optaget til klokken tolv eller et, men så kommer han ned igen, måske før, hvis han kan, og så håber han, at De vil drikke et glas med ham."

"Han er ved Gud en hel hertug, kammerater! Tre hurraer for Sherlock Holmes, den største mand, som nogen sinde har levet!" råbte Ferguson. "Hip, hip, hip –"

"Hurra! Hurra! Hurra! Tiger!"

Udbruddet fik bygningen til at ryste i dens fuger, så hjertelige var de følelser, som kammeraterne lagde i deres velkomsthilsen. Ovenpå bebrejdede onklen beskedent sin nevø det og sagde: "Hvorfor har du ført mig ind i det selskab?"

"Jeg tror ikke, du bryder dig om at være upopulær, onkel – gør du vel? Nå, ja, så må man heller ikke være afvisende i en minearbejderlejr, det er det hele. Kammeraterne beundrer dig; men hvis du tager herfra uden at drikke et glas med dem, så siger de, du er en snob. Og desuden sagde du, at du hjemme havde samtalestof nok på lager til at holde os oppe det meste af natten."

Drengen havde ret, og han var klog – onklen billigede det. Drengen var også klog nok på en anden måde, som han ikke omtalte – andet end for sig selv: "Onkel og de andre bliver så optaget, at de ikke mærker noget – og det gælder at negle et alibi, når man kan få fat i det."

Han og onklen talte uafbrudt i tre timer. Så ved midnat gik Fetlock nedenunder og posterede sig en halv snes skridt fra kroen og ventede. Fem minutter efter kom Flint Buckner

skumplende ud af billardstuen og gjorde ham næsten bange, da han gik forbi.

"Nu *har* jeg ham!" mumlede drengen. Han fortsatte ved sig selv og så efter den mørke skikkelse:

"Farvel – farvel og hav det godt, Flint Buckner; du kaldte min moder en – nå, det kan jo være det samme; nu er alt i orden; du går din sidste tur, min ven."

Han gik mumlende tilbage til kroen. "Fra nu af og til klokken et er der en time. Den tilbringer jeg sammen med kammeraterne; det er et meget godt alibi."

Han førte Sherlock Holmes ned i billardstuen, som var tæt pakket med ivrige og beundrende minearbejdere, gæsten forlangte drikkevarer og løjerne begyndte. Alle var lykkelige; alle var fulde af komplimenter; isen blev snart brudt, sange, anekdoter og flere drikkevarer fulgte efter og minutterne fløj hurtigt. Den manglede seks minutter i et, da festen var på sit højeste –

Bum!

Der blev et øjebliks tavshed. Den dybe lyd kom rullende og rumlende fra bjergtop til bjergtop og gennem kløften, snart døde den hen, snart hørtes den atter. Festen holdt pludselig op, mændene fo'r mod døren og sagde:

"Der sprang noget i luften!"

Udenfor hørte man en stemme i mørket:

"Det var dernede i kløften, jeg så glimtet." Flokken styrtede ned i hulvejen – Holmes, Fetlock, Archy Stillman, kort sagt alle. De løb en fjerdingvej på fem minutter. Ved lygteskæret fandt de det jævne og faste lergulv fra Flint Buckners hytte; af hytten selv var der ikke spor tilbage, ikke en trævl eller splint. Af Flint var

der ikke noget tilbage. Eftersøgningskolonner spejdede hist og her og der, og pludselig hørtes et råb:

"Her er han!"

Det var rigtigt nok. Halvtreds meter nede i kløften havde de fundet ham – det vil sige, de havde fundet en knust og livløs masse, som forestillede ham. Fetlock Jones skyndte sig derhen sammen med de øvrige og tog syn på ham.

Forhøret blev afgjort på et lille kvarter. Ham Sandwich, der var formand for juryen, oplæste dommen, der var udfærdiget med en vis ulærd litterær ynde, og den sluttede med følgende ytringer, at "afdøde var gået i døden for egen hånd eller foranlediget af en person eller personer, som juryen ikke kendte, og han efterlod sig ingen familie eller andre effekter end en hytte, som var sprængt i luften og Gud være hans sjæl nådig. Amen."

Så gik den utålmodige jury tilbage til skaren, for interessens stormcentrum var derovre – nemlig Sherlock Holmes. Minearbejderne stod tavse og ærbødige i en halvkreds, der omsluttede et stort rum mellem rækkens yderste personer. I dette umådelige rum spadserede den mægtige mand omkring ledsaget af nevøen med lygten. Med en tommestok tog han mål af hyttens beliggenhed; klippevæggens afstand fra vejen; krattets højde og forskellige andre mål.

Han samlede en pjalt hist og en splint her, og en klump jord et tredje sted og gemte det hele. Han tog stedets beliggenhed med et lommekompas og iagttog i to sekunder magnetnålens svingninger.

Han tog tiden (Pacific-tiden) på sit ur og omsatte den til lokaltid. Han afskridtede afstanden fra hytten til liget og

beregnede differensen. Han tog højden over havfladen med et lommebarometer og temperaturen med et lommetermometer. Endelig sagde han med et stateligt buk:

"Jeg er færdig. Skal vi så gå hjem, mine herrer?"

Han tog retningen lige ned mod kroen, og skaren fulgte efter, alvorligt diskuterende og beundrende den mærkelige mand og udkastede deres gætninger om tragediens oprindelse, og hvem ophavsmanden til den vel kunne være.

"Ja, det er et stort held, at vi har ham her – ikke sandt, kammerater?" sagde Ferguson.

"Det er århundredets største begivenhed," sagde Ham Sandwich. "Den vil gå ud over hele verden; læg vel mærke til mine ord."

"Ja, det kan I bande på!" sagde Jake Parker, grovsmeden. "Den vil gøre hele lejren berømt. Ikke sandt, Wells-Fargo?"

"Ja, siden du vil høre min mening – hvis det har noget at betyde, hvad jeg mener, så vil jeg bare sige det: I går anslog jeg Straight Flush-bedriften til to dollars pr. kvadratfod; jeg gad se den mand, der kan få den for seksten i dag."

"Du har ret, Wells-Fargo! Det er den største lykke, en ny lejr kan opnå. Så du ham plukke de små pjalter og snavset og de andre ting sammen? Sikken et blik! Han er ikke den mand, der overser – et spor – pas bare på ham!"

"Det er rigtigt nok. Og de ville ikke betyde noget for nogen andre; men for ham, ja, for ham er de en hel bog – med stort tryk endda."

"Lige så sikkert, som at du er født! De stumper og trævler har deres lille gamle hemmelighed, og de tror ikke, der er nogen,

der kan rede den ud; men pas på! Når han fæster sit blik på dem, må de give efter; det kan I roligt stole på."

"Ja, kammerater, jeg er ikke mere ked af, at han ikke var her til at finde barnet; dette her er en langt større ting, den rækker meget videre. Ja, og er meget mere indviklet og videnskabelig og intellektuel."

"Jeg mener nok, vi alle sammen er glade for, at det drejede sig således. Glade? Ja, ved Gud, der er ikke noget navn for det. Og I kan stole på, Archy kunne have lært noget, hvis han havde haft det held at stå ved siden af og lægge mærke til, hvorledes den mand arbejder med sit system. Men nej, han gik og rodede inde i krattet og gik tabt af det alt sammen."

"Det er sikkert og vist; jeg så det med mine egne øjne. Nå, Archy er ung. Der kommer nok den tid, da han vil vide det bedre."

"Hør, kammerater, hvem tror I, der har gjort det?"

Det var et vanskeligt spørgsmål og gav anledning til en hel del mærkelige opfattelser. Forskellige mænd blev nævnet som muligheder; men den ene efter den anden blev forkastet som usandsynlige. Ikke en undtagen unge Hillyer havde været gode venner med Flint Buckner; der var heller ingen, der nogen sinde havde haft en virkelig strid med ham; han havde ekspederet enhver, som havde prøvet på at komme i lag med ham, skønt aldrig således, at det var kommet til blodudgydelse.

Der var ét navn, som lige fra begyndelsen havde været på alles læber, men det var det sidste, man ville nævne – nemlig Fetlock Jones. Det var Pat Riley, som nævnte det.

"Å, ja," sagde kammeraterne, "selvfølgelig har vi alle sammen tænkt på ham, fordi han havde en million grunde til at dræbe

Flint Buckner, og det havde ligefrem været hans simple pligt at gøre det. Men der er to ting, man ikke kan slippe udenom: for det første har han aldrig haft mod til det, og for det andet var han jo slet ikke i nærheden, da det skete."

"Det ved jeg," sagde Pat. "Han var sammen med os i billardstuen, da det skete."

"Ja, og han var der endda en hel time, før det skete."

"Vist så. Og det er heldigt for ham. Han var blevet mistænkt lige på stående fod, hvis han ikke havde været der."

III

Kroens skænkestue var blevet rømmet for hele sit bohave undtagen et seks fods fyrretræsbord og en stol. Dette bord stod i den ene ende af stuen; stolen stod ved det. Statelig, imponerende, vældig sad Sherlock Holmes på stolen. Publikum stod op. Stuen var propfuld. Tobaksrøgen var tæt og stilheden dyb.

Den mærkelige mand løftede hånden i vejret for at påbyde almindelig tavshed; han holdt den i vejret i nogle få minutter; så stillede han i korte, knappe sætninger det ene spørgsmål efter det andet og mærkede sig svarene med "hm-hm" og nik med hovedet og så videre.

Ved denne proces fik han alt at vide om Flint Buckner, hans karakter, opførsel og vaner, kort sagt alt, hvad man var i stand til at fortælle om ham. Det kom således frem, at den mærkelige mands nevø var den eneste i lejren, som havde grund til at dræbe Flint Buckner.

Mr. Holmes smilede opmuntrende til vidnet og spurgte tøvende:

"Har nogen af d'herrer lagt mærke til, hvor Fetlock Jones var under eksplosionen?"

Et tordnende svar fulgte:

"I billardstuen her i huset."

"Å, han kom måske lige ind?"

"Han havde været der en hel time."

"Å, det er næsten – næsten – godt, hvor langt kan der være til ulykkesstedet?"

"Det meste af en mil."

"Ja, så er det jo ikke meget af et alibi, det er sandt nok, men –"

En skraldende latter blandet med råbene: "Jamen, han flyver ved Gud som et forsinket lyn!" og "Er du tosset at blande dig i det, Sandy?" bortskød resten af sætningen, og det sønderknuste vidne blev blussende rød i hovedet af højtidelig skamfuldhed.

Forhørsdommeren fortsatte:

"Da Jones har nogen *fjern* forbindelse med sagen" (latter) "er det bedst at afhøre øjenvidnerne til tragedien og høre, hvad de har at sige."

Han samlede sine brudstykkeagtige spor frem og ordnede dem på et stykke papir på sine knæ. Alle i stuen holdt vejret og iagttog ham.

"Vi har længden og bredden, korrigeret for magnetisk afvigelse; dette giver os ulykkesstedets nøjagtige beliggenhed. Vi har højden over havfladen, temperaturen og den bestemte fugtighedsgrad – særdeles værdifulde, eftersom de sætter os i stand til med nøjagtighed at bedømme den indflydelse, de kunne have på snigmorderens dispositioner på denne tid af

natten." *(Udbrud af beundring; mumlende bemærkninger: "Ved Gud, hvor han er dybsindig!")*

Han endevendte sine spor. "Og lad os nu spørge disse tavse vidner og bede dem tale til os."

"Her har vi en tom lærredspose. Hvad betydning har den? Denne: at snigmorderen var af ringe intelligens – skal vi sige svagt begavet eller måske noget i den retning? Hvor kan vi vide det? Fordi en person med fuld dømmekraft aldrig ville have tænkt på at bestjæle en mand som Buckner, der aldrig havde penge hos sig.

Men snigmorderen kunne være en fremmed. Lad posen tale igen. Jeg tager denne genstand op af den. Det er et stykke sølvførende kvarts. Det er ejendommeligt. Undersøg det – vær så god – og De – og De – og De. Nå, vær så venlig at give mig det tilbage. Der er kun en åre her på kysten, som frembringer den karakter og den farve kvarts; og det er en åre, som strækker sig over det meste af 10 mil, og min mening er, at den om ikke ret længe vil gøre sin lokalitet til en verdensomspændende berømthed og gøre sine to hundrede ejere langt rigere, end de i deres mest ærgerrige drømme nogensinde har tænkt sig. Nævn åren, hvis De vil."

"Den samvirkende kristne Videnskab og Anne Marie!" lød det øjeblikkelige svar.

Et vildt brøl af hurraer fulgte efter, og enhver rakte ud efter sin nabos hånd og trykkede den med tårer i øjnene; og Wells-Fargo Ferguson råbte: "Straight Flush ligger på åren, og den går op til hundrede og halvtreds pr. kvadratfod – det var det, jeg sagde."

Da der atter blev stille, fortsatte mr. Holmes:

"Vi sammenfatter så disse tre kendsgerninger, som vidnet fremførte: at morderen var svagt begavet; han var ikke nogen fremmed; hans motiv var røveri, ikke hævn. Lad os gå videre. Jeg holder her i min hånd et lille stykke lunte, der endnu ganske svagt lugter af ild. Hvad fortæller det? Taget sammen med den bevislige forekomst af kvarts, siger det os, at morderen er minearbejder. Hvad siger det videre? Dette, at mordet blev begået ved en eksplosion. Hvad betyder det ellers? Dette: at eksplosionen blev iværksat på den side af hytten, som var nærmest ved vejen – på forsiden – for næppe seks fod derfra fandt jeg den."

"Jeg holder her imellem mine fingre en udbrændt svensk tændstik – af den slags, som kan stryges på en æske. Jeg fandt den på vejen, 622 fod fra den sidste hytte. Hvad betyder den? Dette: at bomben blev tændt på det sted. Hvad fortæller den mere: Dette: at morderen var kejthåndet. Hvorledes jeg ved det? Ja, jeg er ikke i stand til at forklare Dem, mine herrer, hvorledes jeg ved det; tegnene er så vanskelige, at kun lang erfaring og indgående studium kan sætte én i stand til at opdage dem. Men tegnene er der, og de bliver forstærket ved en kendsgerning, som De vist ofte har lagt mærke til i de store detektivberetninger – at alle mordere er kejthåndede."

"Ja, ved Gud, om det ikke passer!" sagde Ham Sandwich og lod sin svære hånd falde med et vældigt klask ned i sit skød, "jeg vil være et asen, om jeg nogensinde har tænkt på det før."

"Jeg heller ikke! Jeg heller ikke!" var der flere, der råbte. "Å, der er ingen mulighed for at undslippe ham – se på hans blik!"

"Skønt morderen var langt fra sit dødsdømte offer, slap han ikke helt for skade. Dette stykke træ, som jeg nu viser dem,

ramte ham. Det trak blod. Hvor han å end er, så bærer han kainsmærket. Jeg samlede det op, der hvor han stod, da han tændte den skæbnesvangre bombe." Han så ud over forsamlingen fra sit høje stade, og hans ansigt begyndte at formørkes; han løftede langsomt hånden og pegede:

"Der står morderen!"

Et øjeblik var forsamlingen lammet af forbavselse; så brast tyve stemmer ud med:

"Sammy Hillyer? Å, hvad Fanden, nej! *Ham!* Det er det rene vanvid!"

"Pas på, mine herrer – vær ikke for hastig. Læg mærke til – han har kainsmærket i panden."

Hillyer vendte sig om og var bleg af rædsel. Han var lige ved at græde. Han vendte sig atter og atter og så bønfaldende på hvert ansigt efter hjælp og sympati; så strakte han bedende hånden ud mod Holmes og anråbte ham:

"Gør det ikke, å, gør det dog ikke. Jeg har ikke gjort det; jeg giver mit ord på, at det ikke er mig. Hvorledes jeg fik det sår i panden, skal –"

"Arrester ham, betjent!" råbte Holmes. "Jeg sværger på, at det er ham."

Betjenten rykkede langsomt frem – tøvende – og standsede. Hillyer brød ud i en ny klage. "Å, Archy, lad dem ikke gøre det, det ville dræbe min moder! Du ved, hvorledes jeg fik det sår. Fortæl dem det, og frels mig, Archy, frels mig!"

Stillman arbejdede sig frem i forgrunden og sagde:

"Ja, jeg vil frelse dig. Vær du ikke bange." Så sagde han til forsamlingen: "bryd jer ikke om, hvorledes han har fået det sår;

det har ikke noget med sagen at gøre, og det er ikke af nogen betydning."

"Gud velsigne dig, Archy, du er en trofast ven!"

"Hurra for Archy! Gå frem, kammerat, og spil dem en trumf på deres udspil!" råbte forsamlingen, stolt over deres hjemlige talent, og en patriotisk følelse af loyalitet over det steg pludselig op i forsamlingens hjerter og vendte hele situationens udseende.

Unge Stillman ventede, til larmen havde lagt sig; derpå sagde han:

"Jeg vil bede Tom Jeffries stå ved den dør der henne og betjent Harris stå ved den her og ikke lade nogen som helst forlade stuen."

"Som sagt, så gjort. Kør frem, gamle ven!"

"Forbryderen er her tilstede, så vidt jeg tror. Jeg vil finde ham inden ret længe, hvis jeg ellers har gættet rigtigt. Nu skal jeg fortælle Dem alting om tragedien lige fra begyndelsen til enden. Motivet var *ikke* røveri, det var hævn. Morderen var *ikke* svagt begavet. Han befandt sig *ikke* 622 fod borte. Han blev *ikke* ramt af en stump træ. Han sendte ikke nogen bombe mod hytten. Han bragte ikke nogen pose med sig, og han var ikke kejthåndet. Med undtagelse af disse små fejltagelser, var den ærede gæsts beretning om tilfældet helt igennem korrekt."

En skraldende latter rystede huset; den ene ven nikkede til den anden, som om han ville sige: "Det er ord, der *batter* noget. Det er godt, kammerat. Han stryger ikke flaget for så lidt!"

Gæstens ro var uforstyrret. Stillman vedblev: "Jeg har også nogle vidner; og jeg skal straks sige Dem, hvor De kan finde

nogle flere." Han holdt et stykke kroget ståltråd op. Flokken strakte hals for at se.

"Der sidder et jævnt lag smeltet talg på den. Og her er et lys, som er brændt helt ned. Den resterende halvdel er forsynet med indridsede mærker med en tommes mellemrum. Jeg skal straks sige Dem, hvor jeg fandt disse ting. Jeg vil nu springe over alle ræsonnementer, gætninger og imponerende udredninger af samtlige spor og alle detektivhåndværkets andre teatralske forestillinger og sige Dem ganske slet og ret, hvorledes den ulykkelige begivenhed gik for sig."

Han standsede et øjeblik – med vilje – for at lade tavsheden og spændingen forstærke og samle de tilstedeværendes interesse; så fortsatte han:

"Morderen har udarbejdet sin plan med ikke ringe omhu. Det var en god plan, meget begavet og aflagde vidnesbyrd om en intelligent ånd, aldeles ingen sløvet. Det var en plan, som var beregnet på at fjerne al mistanke fra sin ophavsmand. Først og fremmest afmærkede han et lys med tommes mellemrum, han tændte det og tog tiden. Han fandt, at det tog tre timer til at brænde fire tommer. Jeg har selv prøvet det en halv time, for et øjeblik siden her ovenpå, medens der hernede blev holdt forhør over Flint Buckners karakter og vaner, og jeg nåede derved til at kunne beregne lysets tæreevne, når det er beskyttet mod træk. Efter at have gjort prøve med sit lys, blæste han det ud – og satte sine tommemærker på et nyt.

Han satte dette i en tin-lysestage. Så borede han ved femtimers-mærket et hul gennem lyset med en glødende ståltråd. Jeg har allerede vist dem ståltråden med det jævne lag talg på – talg, som har været smeltet og atter er størknet."

"Med besvær – ja, jeg kan godt sige meget besvær – kæmpede han sig op igennem det stive krat, som beklæder bjergsiden bagved Flint Buckners hytte, og han tog en tom melkrukke med sig. Den anbragte han på et absolut sikkert skjulested og på bunden af den satte han lysestagen. Så afmærkede han omtrent fem og tredive fod lunte – det var krukkens afstand fra hyttens bagvæg."

"Han borede et hul i siden på krukken – her er den store mejsel, som han udførte det med. Han gik videre og fuldendte sit arbejde; og da det var færdigt – han satte den ene ende af lunten ind i Buckners hytte og den anden ende, forsynet med en fænghætte til antændelseskrudtet, var i hullet i lyset – så beregnede han, at hytten skulle ryge i luften klokken et om morgenen, forudsat, at lyset blev tændt klokken otte foregående dags aften – og det tør jeg vædde på, det blev – og forudsat, at der var sprængstof inde i hytten, som stod i forbindelse med den ende af lunten – hvad jeg også tør vædde på, at der var, skønt jeg ikke kan bevise det."

"Kammerater, krukken står endnu derude i krattet, og lysestumpen står derude i stagen; den udbrændte lunte ligger i krukkens hul, og den anden ende ligger dernede, hvor hytten lå. Jeg så det alt sammen for et par timer siden, da professoren her udmålte den ligegyldige tomhed derude og indsamlede de rester, som ikke havde det fjerneste med sagen at gøre."

Han standsede. Forsamlingen drog en lang og dyb vejrtrækning, rystede sine strammede nerver og muskler fri og brød ud i hurraråb.

"Ja, lur ham!" sagde Ham Sandwich, "det var derfor han snusede rundt inde i krattet i stedet for at tage del i

professorens komedie. Der kan I se, kammerater – han er alligevel slet ikke så tosset."

"Nej, det var som Fanden –"

Men Stillman fortsatte:

"Medens vi var derude for et par timer siden, har ejeren af mejslen og prøvelyset bragt dem bort fra det sted, hvor han havde skjult dem – det var ikke noget sikkert sted – og stukket dem hen på et andet sted, som han formodentlig har anset for bedre, to hundrede meter oppe i granskoven, og skjult dem der; han havde dækket dem, til med grannåle. Det var der, jeg fandt dem. Mejslen passer nøjagtigt til hullet i krukken. Og nu –"

Den mærkelige mand afbrød ham. Han sagde spottende:

"Vi har hørt et meget smukt eventyr, mine herrer – virkelig meget smukt. Nu kunne jeg have lyst til at stille den unge herre et spørgsmål eller to."

Nogle af kammeraterne mumlede, og Ferguson sagde:

"Jeg er bange for, at Archy går i fælden nu."

De andre holdt op med at smile og blev tavse. Mr. Holmes sagde:

"Lad os prøve at undersøge dette eventyr på en logisk og ordentlig facon – om man så må sige ved geometrisk progression – og tage enkelthederne på en stadig fremadskridende og ufravigelig vedholdende og uovervindelig march mod denne skjulte legetøjsfæstning af fejltagelser, drømmefabrikation og tom indbildning. Til at begynde med, unge mand, vil jeg gerne stille Dem den bagatel af tre spørgsmål foreløbig – *rent foreløbigt.* Så vidt jeg forstod, sagde De, det var Deres mening, at det skæbnesvangre lys blev tændt omkring ved klokken otte foregående aften?"

"Ja, min herre – omkring ved klokken otte."

"Kan vi ikke sige præcis otte?"

"Nej, jeg kan ikke sige det præcis."

"Hvis et menneske var gået der forbi på den tid, tror De så ikke, han ville have været næsten sikker på at møde den morder?"

"Jo, jeg ville næsten antage det."

"Mange tak, det er nok. Foreløbig. Jeg siger stadig *foreløbig*."

"Gid Fanden havde ham! Han lægger fælder for Archy," sagde Ferguson.

"Ja, det ser sådan ud," sagde Ham Sandwich. "Jeg kan ikke lide at se på det."

Stillman sagde med blikket vendt mod gæsten:

"Jeg kom selv der forbi klokken halv ni – nej, den var nærmere ved ni."

"Virkelig? Det er interessant – det er meget interessant. Måske De så selv mødte morderen?"

"Nej, jeg mødte ikke nogen."

"Ah, nå ikke – hvis De vil tillade mig en lille bemærkning – så ser jeg ikke ganske, hvad nytte den oplysning skal gøre."

"Den skal ikke gøre nogen nytte. Foreløbig. Jeg siger, ikke nogen nytte – rent foreløbig." Han standsede. Kort efter fortsatte han: "Jeg mødte ikke morderen, men jeg tror, jeg er på spor efter ham, for jeg tror, han er her i stuen. Jeg vil bede Dem alle gå en efter en hen foran mig – her, hvor der er godt med lys – så jeg kan se Deres fødder."

En mumlende bevægelse strøg gennem stuen, og marchen begyndte; gæsten så til med gravalvorligt ansigt og en værdighed, som han havde meget svært ved at holde sammen

på. Stillman bukkede sig ned, skyggede med hånden over øjnene og stirrede ufravendt på hvert par fødder, efterhånden som de gik forbi.

Halvtreds mand trampede monotont afsted – uden resultat. Tres. Halvfjerds. Sagen begyndte at se mistænkelig ud. Gæsten bemærkede med bidende ironi:

"Der synes at være sparsomt med mordere i aften."

Forsamlingen greb det humoristiske deri og forfriskede sig med en hjertelig latter. Ti eller tolv kandidater trampede forbi – nej, de dansede forbi, med luftige og latterlige krumspring, som fik tilskuerne til at vride sig i latter – så pludselig strakte Stillman hånden ud og sagde:

"Her er morderen!"

"Fetlock Jones, ved Gud og alle hellige mænd!" brølede hele skaren, og lige på én gang fløj der en flammende eksplosion og en tummel og forvirring af de forskelligste bemærkninger ud, fremkaldt ved situationen.

Da larmen var på sit højeste, strakte gæsten hånden ud og befalede ro. Autoriteten ved et stort navn og en stor personlighed lagde sin mystiske tvang på forsamlingen, og den adlød. Ud fra en slående ro, som lykkedes, talte gæsten og sagde med værdighed og følelse:

"*Dette* er alvorligt. Det rammer en uskyldigs liv. Uskyldig langt ud over mistanken! På forhånd uskyldig! Jeg skal *bevise* det; læg mærke til, hvorledes simple kendsgerninger kan tage livet af denne skammelige løgn. Hør til. Mine venner, den dreng var mig i går aftes *ikke et øjeblik* ude af syne!"

Det gjorde et dybt indtryk. Folkene vendte deres blikke mod Stillman, og de rummede alvorlige spørgsmål. Hans ansigt

klaredes op, og han sagde:

"Jeg vidste, der var en til!" Han gik hen mod bordet og så på gæstens fødder og derpå op i hans ansigt og sagde:

"De var med ham! De var ikke halvtreds skridt fra ham, da han tændte sit lys, som lidt efter lidt antændte krudtet." *(Voldsom bevægelse).*

"Og hvad mere er, det var Dem, der forsynede ham med tændstikkerne."

Gæsten syntes tydelig ramt; det så sådan ud for publikum. Han åbnede munden for at tale; men ordene kom ikke frit:

"Dette – æ – dette – er vanvid – dette –"

Stillman forfulgte sin sikre sejr. Han holdt en afbrændt tændstik op.

"Her er en af dem. Jeg fandt den i krukken – og *der* er *en til*."

Gæsten fik straks herredømmet over sin stemme.

"*Ja* – De har selv kastet dem derned."

Det var beregnet på at skulle være en træffer. Men Stillman svarede:

"De er af *voks* – et stof, der er ganske ukendt i denne lejr. Jeg er parat til at lede efter æsken. Er *De* også det?"

Gæsten var fortumlet denne gang – selv det mindst skarpe øje kunne se det. Han famlede med hænderne;

Et par gange bevægede hans læber sig, men ordene ville ikke komme. Forsamlingen ventede og iagttog i spændt forventning, og stilheden forøgede situationens virkning. Kort efter sagde Stillman behageligt:

"Vi venter på Deres afgørelse."

Der blev atter en tavshed på nogle minutter; så svarede gæsten med lav stemme:

"Jeg protesterer mod at blive visiteret."

Der påfulgte ingen larmende demonstration, men hele stuen igennem mumlede den ene stemme efter den anden:

"Det er tilstrækkeligt! Han er Archys bytte."

Hvad var der nu at gøre? Der var ingen, der syntes at vide det. I øjeblikket var det en ubehagelig situation – naturligvis blot fordi sagen havde taget en så brat og uforudset vending, som disse uøvede mennesker ikke var forberedt på, og ved det stød var forsamlingen gået i stå ligesom et gammelt ur.

Men kort efter begyndte maskineriet at arbejde igen, ganske langsomt, ved at to eller tre mænd stak hovederne sammen og privat diskuterede det eller det ved den nye tilstand. Et forslag, som havde arbejdet sig frem, blev modtaget med almindelig velvilje, det var det, at tilstille morderen en tak, fordi han havde fjernet Flint Buckner, og så slippe ham fri.

Men de mere koldblodige hoveder satte sig imod det og henviste til, at de kultiverede hjerner i de østlige stater ville kalde det en skandale og lave et forfærdeligt halløj over det. Til sidst fik de koldblodige hjerner overhånd og vandt almindelig anerkendelse af deres forslag, som deres fører efter at have kaldt forsamlingen til orden fremførte med stor virkning: at Fetlock Jones skulle fængsles og stilles for hans domstol.

Forslaget blev gennemført. Tilsyneladende var der ikke andet at gøre nu, og folkene var glade over det i al stilhed, for de ventede bare på at komme ud og se på scenen for begivenheden og se, om krukken og de andre ting virkelig var der eller ikke.

Men nej – afgørelsen fik et stød. Overraskelserne var endnu ikke forbi. For medens Fetlock Jones i stilhed stod og hulkede

uden at være blevet bemærket i den bølgende ophidselse, som havde varet i nogen tid, så brød han nu ud i fortvivlelse, da hans arrestation og domfældelse var blevet forkyndt, og han sagde:

"Nej, det er ingen nytte til. Jeg ønsker ikke at blive fængslet, jeg ønsker ingen domfældelse; jeg har prøvet alle de ulykker og elendigheder, jeg bryder mig om. Hæng mig nu, og lad mig komme ud af det! Det vil alt sammen komme ud på ét – der er ikke noget, der kan redde mig. Han har sagt det hele, som om han var gået bag efter mig og havde set det – jeg ved ikke, hvorledes han har fundet ud af det, og nu kan I gå ud og finde krukken og de andre sager, og så er der ikke mere tilbage."

"Jeg har dræbt ham; men *det ville I også have gjort*, hvis han havde behandlet jer som en hund, særlig hvis I så kun havde været en stakkels svag dreng uden venner, der kunne hjælpe."

"- og få ham dødsdømt, som det passer sig!" faldt Ham Sandwich ind. "Stop lidt, kammerater –"

Betjenten afbrød: "Orden, orden, mine herrer!"

En stemme: "Vidste din onkel noget om, hvad du foretog dig?"

"Nej, det gjorde han ikke."

"Jamen, han gav dig jo dog tændstikkerne?"

"Ja, det gjorde han; men han vidste ikke, hvad jeg skulle bruge dem til."

"Jamen, når du var ude på sådan en ekspedition, syntes du så ikke, det var temmelig risikabelt at have ham med – han er jo selv detektiv? Hvor turde du det?"

Drengen tøvede og famlede ved sine knapper på en forvirret måde, så sagde han forlegent:

"Jeg kender lidt til detektiver, fordi jeg har dem i min egen familie; og hvis man ønsker, at der er noget, de ikke skal finde ud af, så er det bedst at tage dem med sig, når man udfører det."

En latterbølge, som hilste dette naive visdomsudbrud, forbedrede ikke den stakkels fyrs forlegenhed i nogen synderlig grad.

IV

Fra et brev til fru Stillman, kun dateret "torsdag".

Fetlock Jones blev sat under lås og slå i en ubeboet hytte og sad der for at vente på sin dom. Betjent Harris forsynede ham med mad for et par dage og opfordrede ham til at passe godt på sig selv samt lovede at kigge ind til ham, så snart han behøvede ny forsyning.

Næste morgen gik en snes stykker af os ud med Hillyer for gammelt bekendtskabs skyld og hjalp ham med at begrave Buckner, som ingen fældede en tåre over; jeg fungerede som reserveligbærer, Hillyer førte an. Lige da vi var færdige med vort arbejde, stavrede en pjaltet og melankolsk fremmed forbi med sænket hoved; han bar en gammel håndtaske, og jeg opfangede en lugt, som jeg havde jaget kloden rundt for at finde. Den var som duft af Paradiset for mit døende håb!

I et nu var jeg på siden af ham og lagde min hånd på hans skulder. Han sank til jorden, som om lynet havde ramt ham, og da kammeraterne kom løbende til, lå han på knæ og strakte bønfaldende hænderne ud imod mig, og med rystende læber bad han mig om at holde op med min forfølgelse; han sagde:

"De har jaget mig rundt om jorden, Sherlock Holmes, og dog tager jeg Gud til vidne på, at jeg aldrig har gjort noget menneske noget ondt."

Et blik på hans vilde øjne viste os, at han var vanvittig. Det var mit værk, mor! Meddelelsen om din død vil en eller anden dag være gentagelsen af den sorg, jeg følte i det øjeblik, men intet andet kan berøre mig så dybt. Kammeraterne løftede ham op og samlede sig omkring ham; de ytrede stor medlidenhed med ham og sagde de ømmeste og mest rørende ting til ham; de sagde, han skulle være ved godt mod og ikke være ked af det; han var blandt venner nu, og de ville tage sig af ham og beskytte ham og hænge den mand, der ville lægge hånd på ham.

De er akkurat som lige så mange mødre, disse minearbejdere, når man kommer på sydsiden af deres hjerter; ja, og de er lige så mange umedgørlige og uforsonlige børn, når man kommer på den modsatte side af den muskel.

De gjorde alt, hvad de kunne finde på for at trøste ham, men det lykkedes ikke, før Wells-Fargo Ferguson, den dygtigste strateg af dem alle, sagde: "Hvis det kun er Sherlock Holmes, De er bange for, så behøver De virkelig ikke at være ked af det mere."

"Hvorfor ikke?" spurgte den stakkels vanvittige ivrigt.

"Fordi han er død igen."

"Død! død! Å, driv ikke spot med et stakkels skrog som mig. Er han død? På ære – siger han sandhed, kammerater?"

"Lige så sandt, som at De står her!" sagde Ham Sandwich, og de bekræftede alle sammen beretningen.

"De hængte ham i San Bernardino forrige uge," sagde Ferguson og forfulgte sagen, "medens han var ude på jagt efter

Dem. De tog fejl af ham og en anden mand. De var nok kede af det bagefter; men der var jo ikke noget at gøre ved det."

"Nu er de ved at rejse et monument for ham," sagde Ham Sandwich og så ud som en af dem, der havde givet størst bidrag til det og vidste det.

"James Walker" drog et dybt suk – øjensynlig et befrielsens suk – og sagde ikke noget, blot hans øjne mistede noget af deres vildhed, hans ansigt klarede synligt op, og dets forvredne træk løsnedes en smule. Vi gik alle hjem til vor hytte, og kammeraterne kogte den bedste middagsmad til ham, som lejren kunne yde stof til, og medens de var beskæftigede med det, udstyrede Hillyer og jeg ham fra top til tå med vort nye tøj og fik lavet en rigtig pæn og præsentabel gammel herre ud af ham.

"Gammel" det er det rigtige ord og det er også det barmhjertigste; ludende gammel så han ud og sneens farve havde lagt sig over hans hår; sorg og nød havde trukket dybe furer i hans ansigt – og det skønt han for alderens skyld burde være i sine bedste år.

Medens han spiste, røg og sludrede vi, og da han var færdig, fik han endelig munden på gled, og han havnede til sidst i sin egen livshistorie. Jeg kan ikke nøjagtigt gengive hans ord, men jeg vil søge at komme dem så nær, som jeg kan.

Den "gale mands" historie.

Det skete som følger: Jeg var i Denver. Jeg havde været der i mange år; undertiden kan jeg huske hvor mange, undertiden kan jeg det ikke – men det kan nu også være det samme. Så fik jeg pludselig ordre til at rejse bort, eller jeg ville blive beskyldt

for en skrækkelig forbrydelse, der var blevet begået for længe siden – for mange, mange år siden ovre i det østlige.

Jeg havde nok hørt om den forbrydelse, men jeg havde ikke begået den; forbryderen var min fætter af samme navn.

Hvad skulle jeg dog gøre? Jeg var helt ør i hovedet af rædsel, og jeg vidste hverken ud eller ind. Jeg fik kun ganske kort frist – kun en dag, så vidt jeg husker. Jeg ville blive ruineret, hvis historien kom frem, og jeg ville blive lynchet af folket, og ingen ville tro, hvad jeg sagde. Sådan går det altid, når en skal lynches; når de bagefter hitter ud af, at det var en fejltagelse, bliver de kede af det – men så er det jo for sent; sådan gik det også mr. Holmes, så De jo.

Derfor bestemte jeg mig til at sælge alt, hvad jeg ejede, og på den måde få penge at leve af, så jeg kunne rejse bort, indtil det trak over og jeg kunne komme tilbage med mine beviser. Så flygtede jeg om natten og drog langt, langt bort et eller andet sted op i bjergene, og levede forklædt og under et falsk navn.

Jeg blev mere og mere bekymret og nedtrykt; og i min sorg så jeg ånder og hørte stemmer, og jeg kunne hverken tænke klart eller rigtigt på nogen ting, men blev forvirret og forvildet og måtte opgive det, fordi jeg fik ondt i hovedet. Det blev bestandig værre og værre; flere ånder og flere stemmer.

De var altid omkring mig; i begyndelsen kun om natten, men til sidst også om dagen. De hviskede altid omkring min seng og gjorde angreb på mig; det ødelagde min søvn og nedbrød mig helt, fordi jeg ikke fik nogen hvile.

Og så kom det allerværste. En nat sagde de hviskende stemmer:

"Vi kan ikke få bugt med ham, fordi vi ikke kan se ham, og derfor kan vi heller ikke udpege ham for folk."

De sukkede; så var der en, der sagde: "Vi må se at få fat i Sherlock Holmes. Han kan være her om tolv dage."

Det samstemmede de alle sammen i, og de hviskede, og fniste af glæde. Men mit hjerte knustes; for jeg havde læst om den mand, og vidste, hvad det ville betyde at have ham i sit spor, ham med den overmenneskelige opfindsomhed og utrættelige energi.

Ånderne drog af sted for at hente ham, og jeg flygtede midt om natten og tog ikke andet med end min håndtaske, hvori jeg havde mine penge – tredive tusind dollars; to tredjedele af dem er i tasken endnu. Det varede fyrretyve dage, før den mand fandt mit spor. Jeg undslap med nød og næppe. Efter sædvane havde han skrevet sit rigtige navn i kroens fremmedbog, men han havde atter kradset det ud og skrevet "Dagget Barclay" i stedet for.

Men frygten skaber et vagtsomt og sikkert blik, og jeg læste det sande navn nedenunder det falske og flygtede som en hjort. Han jagede mig gennem hele verden i tre og et halvt år – stillehavsstaterne, Østasien, Indien – kort sagt overalt, hvor ens tanke kan gå; så tilbage til Mexico og atter op i Californien og gav mig næppe tid til at hvile; men det navn i fremmedbogen frelste mig altid, og den smule, der nu er tilbage af mig, lever endnu.

Men jeg er *så* træt. Han har skaffet mig en grusom tilværelse, og dog giver jeg Dem mit æresord på, at jeg aldrig har været vred, hverken på ham eller på noget andet menneske.

Det var slutningen på historien og vær forvisset om, at den rørte disse mennesker lige til hjerteroden. Og hvad mig angår – ja, hvert ord brændte et hul i mig, hvor det ramte.

Vi bestemte, at den gamle mand skulle bo sammen med os og være Hillyers og min gæst. Jeg skal naturligvis nok holde dom over mig selv; og så snart han har hvilet ud og er kommet nogenlunde til kræfter tager jeg ham med til Denver og skaffer ham hans ejendele igen.

Kammeraterne gav ham minearbejdernes kraftige venskabshåndtryk, og så drog de hver til sit for at sprede nyheden.

Næste morgen ved daggry kaldte Wells-Fargo Ferguson og Ham Sandwich os stilfærdigt ud og sagde ganske privat:

"Nyheden om den måde, man har behandlet den gamle på, har spredt sig vidt omkring, og lejren er i oprør. Fra alle sider stimler folk sammen og har i sinde at lynche professoren. Betjent Harris er i vildt raseri og har telefoneret efter dommeren. Kom straks med!"

Vi fløj af sted i fuld fart. De andre havde jo lov til at føle, hvad de havde lyst til, men i mit hjertes inderste håbede jeg, at dommeren ville komme lidt i en fart, for jeg nærede ikke noget ønske om, at Sherlock Holmes skulle blive hængt for mine bedrifter, som du jo let kan tænke dig. Jeg havde hørt en hel del om dommeren, men for en sikkerheds skyld spurgte jeg:

"Kan *han* standse folkeoprøret?"

"Om han kan standse et oprør! Om *Jack Fairfax* kan standse et oprør! Ja, jeg tillader mig at smile! Fanden lyne og mane mig – nitten skalpe ved hans bælte. Om *han* kan! Ork ja, *det* kan De tro!".

Da vi slæbte os op gennem hulvejen lød der fjerne svage skrig og råb og hyl op i den rolige luft, men de blev stærkere og stærkere, efterhånden som vi skred frem. Det ene brøl lød efter det andet, stærkere og stærkere, nærmere og nærmere, og da vi endelig nåede op til den mængde, der stimlede sammen på den åbne plads foran kroen, var larmen af råb og skrig uudholdelig.

Nogle brutale fyre fra Daly-kløften havde fat i nakken på Holmes, og han var den roligste af dem alle sammen; et foragteligt smil spillede på hans læber, og hvis nogen art af dødsangst havde plads i hans britiske hjerte, så forstod hans jernfaste personlighed at mestre den, og intet tegn på den fik lov til at vise sig.

"Kom hen og stem, folkens!" Det var en af Daly-mændene, Shadbelly Higgins, der talte. "Hurtigt! skal han hænges eller skydes?"

"Ingen af delene!" råbte en af kammeraterne. "Så bliver han bare levende igen om en uge; ild er det eneste, der bider på *ham*."

Mændene fra alle udliggerlejrene brød ud i et tordenlignende bifaldsråb; de drog huggende og stødende hen til fangen, sluttede kreds om ham og råbte:

"Ild! Ild skal han ha'e!"

Så slæbte de ham til hestepælen, satte ham med ryggen op imod den; bandt ham til den og stablede brænde og grankogler sammen, så det nåede ham midt op på livet. Endnu var det stærke ansigt fuldstændig roligt, og endnu spillede det overlegne smil om hans smalle læber.

"En tændstik! Kom med en tændstik!"

Shadbelly strøg den, holdt hånden for den, bukkede sig ned og stak den til en grankogle. En dyb tavshed lagde sig over mængden. Koglen fængede, en spinkel flamme slikkede sig frem i løbet af et øjeblik.

Jeg syntes at opfange lyden af fjerne hovslag – de blev tydeligere og tydeligere – stadig mere og mere bestemte, mere og mere utvetydige, men den ophidsede skare syntes ikke at have opdaget dem. Ilden gik ud. Manden strøg en ny tændstik, bukkede sig ned, og atter slikkede flammen op; denne gang fik den godt fat og begyndte at brede sig – hist og her vendte folk ansigterne bort.

Bødlen stod med den udbrændte tændstik i hånden og iagttog sit værk. Hovslagene tiltog pludselig i styrke, og nu regnede de ned over os. I et nu lød det mangestemmige råb:

"Dommeren!"

Han styrede midt ind i flokken, lod hesten rejse sig på bagbenene og sagde: "Hold op, I snogeunger!"

De adlød alle. Alle undtagen deres fører. Han stod fast med hånden famlende ved revolveren. Dommeren slog hurtigt ned på ham, og sagde:

"Tag hånden væk, din forstyrrede avekat. Sluk ilden. Løs den fremmede."

Den forstyrrede avekat adlød. Så holdt dommeren en tale; han sad på sin hest med krigerisk lethed og behøvede ikke at varme sine ord med nogen ild; de flød så let og bestemt fra ham og med et tonefald, som stemmet med deres indhold og tilkendegav deres iøjnefaldende mangel på høflighed.

"Ja, I er en nydelig bande – synes I ikke selv? Det er rigtig flot gjort af jer at lade jer anføre af den sjover der – denne Shadbelly

Higgins – denne storsnudede bandit, som skyder folk ned bagfra.

Hvis der er noget, jeg nærer en speciel foragt for, så er det en samling røvere, som vil lynche en mand; jeg har aldrig set, at der i sådan en flok var et eneste ærligt mandfolk. Den må mande sig op til hundrede mod én, før den kan få skrabet så meget mod sammen, at den tør give sig af med at bakse en syg skrædder. Den er sammensat af krystere, og det samme gælder den menighed, hvoraf den udgår, og ni og halvfems gange af hundrede går den løs på en forkert."

Han holdt en pause – øjensynlig for at vende den sidste tanke endnu engang i sit sind og smage på saften af den – så fortsatte han:

"Den dommer, som lader en folkemængde slæbe af med en fange, er den elendigste kryster, der kan tænkes. Ifølge statistikken var der i fjor hundrede og firsindstyve af den slags, der i Amerika lod sig overmande af pøbelen. Hvis det bliver ved, kommer vi snart til at læse om en ny sygdom i lægernes bøger – *dommersygen*."

Tanken behagede ham, det kunne enhver se.

"Folk siger til sidst: Nu er dommeren syg igen! Ja, det er den gamle historie. Og så får man en ny titel. Folk siger ikke mere: Han er løbet hen til dommeren i Rapaho County for eksempel; nej, nu siger de: Han er løbet hen til kujonerne i Rapaho. Det er Herren forbarme sig en nydelig tanke, at et voksent mandfolk skulle være bange for en lyncher-bande!"

Så vendte han sit blik mod fangen og sagde: "Fremmede, hvem er De, og hvad har De gjort?"

"Mit navn er Sherlock Holmes, og jeg har ikke gjort noget."

Det var mærkeligt at se, hvilket indtryk lyden af det navn gjorde på dommeren, og dog måtte han have haft en anelse om det. Han talte indtrængende og sagde, at det var en skamplet på vort land, at den mand under sit besøg på amerikansk grund skulle behandles så nederdrægtigt – den mand, hvis vidunderlige bedrifter havde fyldt verden med berømmelse og ophøjede følelser, og hvis historie havde vundet enhver læsers hjerte ved sin litterære pragt og fortryllelse.

Han gjorde en undskyldning i hele nationens navn og bukkede høfligt for Sherlock Holmes. Derpå bød han betjent Harris følge ham til hans bolig og selv bære ansvaret, hvis han atter blev krænket. Til sidst vendte han sig til skaren og sagde:

"Skrub hjem i jeres huler, I eddertudser!"

Det gjorde de så også, og han sagde:

"Følg med mig, Shadbelly. Dig skal jeg nok selv tage mig af. Nej- behold du bare din luftbøsse; den dag jeg er bange for at have dig bag ved mig sammen med den, så er det tidsnok for mig at gå i kompagni med de hundrede og to og firs kujoner fra i fjor."

Og han red bort i skridtgang. Shadbelly fulgte efter.

Da vi kom hjem til vor hytte omkring ved frokosttid, hørte vi den nyhed, at Fetlock Jones var brudt ud af sit fængsel om natten og var flygtet! Det var der ingen, der var kede af. Lad hans onkel lede efter hans spor, hvis han har lyst, det må blive hans sag; lejren har ingen interesse af det.

V

Ti dage senere.

"James Walker" er nu helt frisk igen, og hans sindstilstand er også blevet bedre. I morgen tidlig tager jeg op til Denver med ham.

Næste aften. Brevkort, afsendt fra en landstation.
Da vi i morges tog af sted, hviskede Hillyer til mig: "De skal ikke sige det til Walker, før De tror, han er sikker, og det ikke vil forstyrre hans sind eller hindre hans bedring: den gamle forbrydelse, som han talte om, havde virkelig fundet sted – og som han sagde, var det hans fætter, der havde begået den. Vi begravede den rigtige forbryder forleden dag – den ulykkeligste mand, som et århundrede nogen sinde har fostret – Flint Buckner. Hans virkelige navn var Jacob Fuller!"

Der kan du se, mor, jeg var med til som sørgende følge uden at vide det at lægge din mand og min fader i hans grav. Lad ham hvile i fred der.

Om "En dobbeltløbet detektivhistorie"

Forfatter: Mark Twain (1835-1910).
Første udgave: *A Double Barrelled Detective Story*. I *Harper's Monthly* januar-februar 1902, bogudgave Harper & Brothers, New York and London 1902.
Denne udgave efter: *Mark Twain – IV: En indviklet Detektivhistorie og andre Fortællinger.* Frederiksberg Biblioteks Forlag, 1914. Oversætteren er ikke oplyst i bogforlægget.
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter illustration af Lucius Hitchcock (1868-1942) fra førsteudgaven: *"Yes, I'll Save You"*.

ISBN 978-87-7628-412-1
3. ebogsudgave, 1. ebogsudgave ISBN 978-87-7979-289-0 (Ølstykke 2013).

© 2026 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk